

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

Številka: IPP 007-119/2017/25

Ljubljana, 24.10.2017

EVA: 2017-2130-0010

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog zakona o Kobilarni Lipica – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 - ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije naseji dne....sprejela naslednji

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o Kobilarni Lipica in ga posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije v sprejem.

mag. Lilijana Kozlovič

generalna sekretarka

PRILOGA:

- Predlog zakona o Kobilarni Lipica (ZKL – 1)

PREJMEJO:

- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

– Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
– Zdravko Počivalšek, minister – Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka, – Renata Martinčič, generalna direktorica Direktorata za turizem.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Pri pripravi gradiva so sodelovali odvetniška družba Avbreht, Zajc in partnerji o.p., d.o.o., Hosting d.o.o. in Javni zavod Kobilarna Lipica.
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
– Zdravko Počivalšek, minister – Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka, – Renata Martinčič, generalna direktorica Direktorata za turizem.
5. Kratek povzetek gradiva:
<p>Nov zakon o Kobilarni Lipica opredeljuje njeno območje, status in način upravljanja celotnega zavarovanega območja, ki obsega 311 ha posestva s kraško kulturno krajino, čredo lipicanskih konj ter kulturno dediščino. Posestvo vključuje večje število objektov, namenjenih konjereji, konjeništvu, turističnim in gostinskim programom, kulturi, športu in rekreaciji, upravi, stanovanjem itd.</p> <p>Nov zakon je pripravljen zaradi naslednjih dejstev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvotni zakon je bil sprejet leta 1996 in je bil do sedaj trikrat spremenjen oziroma dopolnjen. Zaradi vseh sprememb, ki so se dogajale od sprejetja zakona v letu 1996 je veljavni zakon nestrukturiran in nepregleden ter vsebinsko ne odraža potreb in zahtev, ki so nujne za uspešno upravljanje z zavarovanim območjem ter za nadaljnji razvoj. - poleg zakona je v veljavi tudi podzakonski akt in sicer Uredba o razmejitvi premoženja na zavarovanem območju Kobilarne, s katero se ureja razdelitev premoženja, ki je potrebno za javno službo in z njo povezano gospodarsko dejavnost ter za pridobitno dejavnost (gostinsko hotelirska dejavnost, rekreativne in športne dejavnosti...). Uredba o razmejitvi premoženja je nepopolna in ne razmejuje pravilno vsega premoženja. <p>Predlog novega zakona je strukturiran po glavnih področjih. Večji poudarek je na bistvu oziroma osnovi celotne Lipice, to je na lipicanskem konju, kar je bilo po mnenju predlagatelja do sedaj premalo izpostavljeno in kar se odraža tudi v sedanjem stanju, ki kaže na neustrezno starostno strukturo črede, na nepravočasno in neprimerno usposobljenost konj, na neustrezno politiko na področju vzreje in ne nazadnje Kobilarna Lipica zaostaja tudi na športnem področju, kjer je Kobilarna Lipica v preteklosti dosegala izjemne uspehe, danes pa se večine tekmovanj niti več ne udeležuje.</p> <p>Glavni poudarki zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razglasitev spomeniškega območja Kobilarne Lipica za spomenik državnega pomena, vključno s posameznimi spomeniki (Kapela sv. Antona Padovanskega, Velbanca, Graščina z Galerijo Avgusta Černigoja, Stara depandansa, Jubilejni hlev, Hlevi in jahalnica Na Borjači, Hlev 9 in 10), - razglasitev tradicionalne reje in vzreje lipicancev za nesnovno dediščino državnega pomena,

- določitev varstvenega režima, s katerim se določajo omejitve ravnanj v spomeniškem območju in na varovanih objektih,
- prepoved odtujevanja in obremenjevanja nepremičnega premoženja, plemenskega jedra črede lipicanskih konj, premične kulturne dediščine in pravic intelektualne lastnine;
- nepremičnine, ki so namenjene pridobitnim dejavnostim se oddajo družbi Holding Kobilarna Lipica d.o.o. v najem po tržni najemnini,
- možnost podelitve stavbne pravice Holdingu Kobilarna Lipica d.o.o. na nepremičninah, ki so namenjene pridobitnim dejavnostim za kar plačuje nadomestilo (stavbna pravica mu omogoča izvedbo investicij).
- določitev osnovnih značilnosti za čredo lipicanskih konj med tem ko se podrobnejši normativi o vzreji in reji določijo v posebnem predpisu, ki ga pripravi ministrstvo za živinorejo.
- določena obveznosti priprave rejskega programa in poročila o stanju črede, ki ga mora pripraviti izvajalec javne službe (koncesionar).
- predvideno je preoblikovanje Javnega zavoda Kobilarna Lipica v Holding Kobilarna Lipica d.o.o., ki je v 100% lasti države. Holding lahko ustanovi odvisne družbe in sicer Kobilarno Lipica d.o.o., ki izvaja javno službo in v kateri mora ohraniti 100% lastništvo, ter družbo Turizem Lipica d.o.o., ki izvaja pridobitne dejavnosti, kjer je obveza ohranitve kontrolnega deleža.
- opredeljeno je, da bi naj imel holding naslednje organe: poslovodstvo, nadzorni svet in skupščino – predviden 6 članski NS, uporabijo se določbe ZGD-1. Kapital holdinga je predviden v višini 10 mio EUR, ki bo namenjen za zagotavljanje pogojev za poslovanje (operativni stroški za zagon, potrebne investicije, ustanovitveni kapital v odvisnih družbah).
- ne glede na zakonodajo, ki ureja Slovenski državni holding, naloge in pristojnosti skupščine v Holdingu Kobilarna Lipica d.o.o. uresničuje vlada.
- pri določanju organov v odvisnih družbah se uporabijo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe,
- družbi Kobilarna Lipica d.o.o. se z zakonom neposredno podeli koncesija za izvajanje nalog javne službe. Zadevna družba za izvajanje javne službe dobiva plačilo iz proračuna in sicer na osnovi izstavljenih računov za opravljene storitve. V začetku leta se predvidena višina stroškov javne službe opredeli v poslovnem načrtu, kateremu da soglasje minister, pristojen za turizem.
- v sklopu upravljanja premoženja je predvideno, da Holding Kobilarna Lipica d.o.o. pripravi v sodelovanju s koncesionarjem načrt upravljanja celotnega območja za obdobje 5 let. Premoženje namenjeno javni službi brezplačno uporablja koncesionar, med tem ko ima ostalo premoženje v odplačni uporabi Holding Kobilarna Lipica d.o.o. oz. njegova odvisna družba.
- nepremično premoženje, ki ni namenjeno javni službi se lahko odda v najem, med tem ko se premično premoženje in konji, ki niso potrebni za izvajanja javne službe lahko oddajo v najem ali prodajo.
- vključene so nadzorstvene določbe in kazenske sankcije v primeru kršitev varstvenega režima,
- v končnih določbah je postavljen 6 mesečni rok za preoblikovanje JZ v holding. Holding ima nato tri mesečni roka za ustanovitev odvisne družbe, ki bo izvajala javno službo. Do ustanovitve nove družbe in podelitve koncesije bi naj začasno izvajal naloge javne službe holding. Določeno je, da s preoblikovanjem preneha delovanje organov javnega zavoda, razen direktorja, ki nastopi funkcijo direktorja v holdingu in sicer do izteka mandata. Prav tako je opredeljeno, da se vsi zaposleni iz zavoda prenesejo na holding, kot univerzalnega pravnega naslednika. Določen je tudi 6 mesečni rok za sprejem pravilnika, ki ureja normative vzreje in reje lipicanskih konj.

6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih			DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije			DA/NE
c)	administrativne posledice			DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij			DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki			DA/NE
e)	socialno področje			DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 			DA/NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:				
<p>Finančne posledice sprejetja novega zakona se izkazujejo v višini vložka države v osnovni kapital družbe in sicer v skupni višini 10 mio EUR s čimer se bo povečalo tudi stvarno premoženje države. Sredstva za kapitalska vlaganja se bodo zagotavljala v okviru B bilance.</p> <p>Poleg sredstev za kapitalski vložek v družbo se zagotavljajo v proračunu tudi sredstva za izvajanje nalog javne službe, ki so po obsegu primerljiva doseganjem sredstvom in so že zagotovljena na relevantnem ukrepu. Sredstva se bodo izplačevala koncesionarju kot koncesijsko nadomestilo izvajanja javne službe v obliki plačila za opravljene storitve.</p>				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna		10.000.000,00		
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo	2130-16-1202 - Program dela Kobilarne Lipica	160335 - Kobilarna Lipica	2.741.069,00	2.827.583,00
Ministrstvo za finance	1611-11-0002 Pridobivanje, povečanje in zmanjšanje FPRS	5848 - Povečanje kapitalskih naložb RS		10.000.000,00
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	

SKUPAJ		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:	DA/NE	
<ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 		
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE - Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.</p>		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE	
Gradivo je bilo posredovano v javno razpravo preko portala eUprava.		
<p>(Če je odgovor DA, navedite:</p> <p>Datum objave: 9.5.2017</p> <p>Javna razprava je bila odprta do 8.6.2017</p> <p>V razpravo so bili vključeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nevladne organizacije, - predstavniki zainteresirane javnosti, 		

- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Civilna iniciativa za Kobilarno Lipica je podala predloge za dopolnitev uvodnih pojasnil zakona, ki so bile v večini primerov upoštevane. Prav tako so bile predlagane določene spremembe oz. dopolnitve določil samega zakona. Pripombe so se nanašale na število klasičnih rodov kobil in število plemenskih kobil v čredi, kar je bilo upoštevano pri oblikovanju besedila zakona. Podane so bile tudi pripombe v zvezi z določili, ki določajo vzrejo in rejo konj, določili vezanimi na upravljanje in določili vezanimi na zakonsko določene naloge. Določila o nalogah upravljavca Kobilarne Lipica so bila v določeni meri dopolnjena, med tem ko ostali predlogi ali niso skladni z ostalo področno zakonodajo oziroma ne sledijo v celoti ciljem novega zakona. Ob zaključku je bil podan, z namenom uveljavljanja lokalnih interesov, tudi predlog o vključitvi določila, ki bi omogočal prednostno nabavo lokalne krme, kar pa zaradi navzkrižja z zakonodajo s področja javnega naročanja ni možno.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je opozorilo na neskladnost določil, ki opredeljujejo rejo in vzrejo konj lipincev, z relevantno zootehniško zakonodajo, kar je bilo ustrezno upoštevano pri oblikovanju predlaganega besedila.

Ministrstvo za finance (MF) je v času javne obravnave podalo določene pripombe s pripombo, da bodo celovite pripombe podane v medresorskem usklajevanju. MF je podalo pripombo na določilo, ki opredeljuje način pridobivanja proračunskih sredstev za izvajanje nalog javne službe. Iz pripombe MF je bilo razbrati razumevanje zadevnega določila, kot izvedbo predplačil na podlagi sprejetega letnega programa dela upravljavca Kobilarne Lipica, kar pa ni bila namera predlagatelja. Besedilo določila je popravljen v smislu izplačil iz proračuna na osnovi izstavitve zahtevkov za realizirane aktivnosti iz letnega programa dela. MF je predlagalo tudi zamenjavo termina »tržna dejavnost« s terminom »pridobitna dejavnost« kar je bilo upoštevano v predlaganem besedilu. MF je podalo tudi določene druge pomisleke, za katere je predlagatelj mnenja, da jih bo smiselno obravnavati v postopku medresorskega usklajevanja.

Po izteku javne razprave je podal na besedilo zakona pripombo tudi Slovenski državnih holding d.d. (SDH), ki je mnenja, da je določilo, ki opredeljuje spremljanje kapitalskega deleža države v družbi s strani Vlade RS in ministrstva, pristojnega za turizem, neustrezno glede na določila Zakona o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH), katerega namen je izvršitev načel smernic OECD in predvsem ločitev funkcij države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države. Predlagatelj se je odločil za odstopanje pri upravljanju kapitalskega deleža države od ZSDH zaradi specifičnosti, ki jo opredeljuje predlog zakona o Kobilarni Lipica, saj v zadevnem primeru družba, v kateri bo imela država kapitalski delež, v tej fazi opravlja predvsem naloge javne službe v povezavi s kulturnim spomenikom, katere so sofinancirane iz proračuna, in tovrstni način upravljanja zagotavlja tudi lažji nadzor na izvajanju nalog javne službe.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- **delno,**
- niso bili upoštevani.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
Zdravko Počivalšek minister	

ZAKON O KOBILARNI LIPICA (ZKL- 1)

EVA 2017-2130-0010

1. UVOD

Kobilarna Lipica je zaradi **izjemnih lastnosti, pomembnih za vso Slovenijo in širši prostor Evrope kulturni spomenik državnega pomena**. Kobilarna Lipica je najstarejša evropska kobilarna, ki praktično nepretrgano (od ustanovitve leta 1580 in vse doslej) vzreja isto pasmo konj, poimenovano prav po Lipici. Z Zakonom o Kobilarni Lipica je bila leta 1996 (Ur. l. RS št. 29/96) razglašena za kulturni spomenik državnega pomena.

Kobilarna Lipica je **svetovno priznana izvorna kobilarna lipicanskih konj**, ki ima potencial, da postane vrhunski konjerejsko-konjeniški center, mednarodno študijsko-raziskovalno središče ter kulturni spomenik državnega pomena, znan tudi v širšem evropskem in svetovnem merilu. Je **zaščitna znamka in identitetni simbol Republike Slovenije** ter je lahko eden od pomembnejših generatorjev razvoja na Krasu.

Posestvo kobilarne je edinstveno okolje, ki s svojo prostorsko ureditvijo, stavbnim jedrom, krajino in specifičnim podnebjem omogoča razvoj primarne dejavnosti kobilarne (konjereje, konjenišva ter varovanja kulturne dediščine in krajine) ter z njo povezanih sekundarnih dejavnosti – turizma, gostinstva in športa. Kot Kobilarna Lipica, je tudi **Kraška kulturna krajina v Lipici** zaradi svoje edinstvenosti z odlokom **razglašena za kulturni spomenik državnega pomena**.

Kobilarna Lipica je tudi **ena od najbolj prepoznavnih turističnih destinacij Slovenije** v svetu in se uporablja kot eden od nosilnih identitetnih simbolov pri vseh mednarodnih promocijah slovenskega turizma, **v zavesti Slovencev pa je ena od ikon Slovenije**.

Kobilarna stoji na območju, ki je na osnovi zgodovinskih dejstev eno najprimernejših v tem delu Evrope za vzrejo in rejo konj glede na okolijske dejavnike, ki imajo vpliv na razvoj konj. Kobilarna poseduje infrastrukturo, ki omogoča ponudbo kompletne palete storitev na področju vpreg kot športa in rekreacije. Glede na navedeno in glede na dejstvo, da mikroklima omogoča praktično celoletno izvajanje oz. ponudbo omenjenih storitev, lahko zaključimo, da ima na tem področju Kobilarna Lipica izjemen potencial oz. konkurenčno prednost.

1.1 Ocena stanja in razlogi za sprejetje predloga zakona

Zakon o Kobilarni Lipica opredeljuje njeno območje, status in način upravljanja celotnega zavarovanega območja, ki obsega 311 ha posestva s kraško kulturno krajino, čredo lipicanskih konj ter kulturno dediščino. Posestvo vključuje večje število objektov, namenjenih konjereji, konjeništvu, turističnim in gostinskim programom, kulturi, športu in rekreaciji, upravi, stanovanjem itd. Prvotni zakon je bil sprejet leta 1996, in je bil do sedaj trikrat spremenjen oziroma dopolnjen. Zaradi vseh sprememb, ki so se dogajale od sprejetja zakona v letu 1996 je veljavni zakon nestrukturiran in nepregleden ter vsebinsko ne odraža potreb in zahtev, ki so nujne za uspešno upravljanje z zavarovanim območjem ter za nadaljnji razvoj.

Poleg zakona je v veljavi tudi podzakonski akt in sicer Uredba o razmejitvi premoženja na zavarovanem območju Kobilarne, s katero se ureja razdelitev premoženja, ki je potrebno za javno službo in z njo povezano gospodarsko dejavnost ter za pridobitno dejavnost (gostinsko hotelirska dejavnost, rekreativne in športne dejavnosti...). Uredba o razmejitvi premoženja je nepopolna in ne razmejuje pravilno vsega premoženja, zato jo je potrebno spremeniti, oziroma dopolniti.

Predlog novega zakona je strukturiran po glavnih področjih. Večji poudarek je na bistvu oziroma osnovi celotne Lipice, to je na lipicanskem konju, kar je bilo po mnenju predlagatelja do sedaj premalo izpostavljeno in kar se odraža tudi v sedanjem stanju, ki kaže na neustrezno starostno strukturo črede, na nepravočasno in neprimerno usposobljenost konj, na neustrezno politiko na področju vzreje in ne nazadnje Kobilarna Lipica zaostaja tudi na športnem področju, kjer je Kobilarna Lipica v preteklosti dosegala izjemne uspehe, danes pa se večine tekmovanj niti več ne udeležuje.

Dejavnosti na območju Kobilarne Lipica so se v preteklosti izvajale v različnih pravno organizacijskih oblikah in sicer enotno v sklopu javnega zavoda, kateri je imel težave na gospodarskem delu zaradi predpisov, ki veljajo za javne institucije ter ločeno za turistično dejavnost v samostojni gospodarski družbi, katera pa je imela težave zaradi nezagotovljenega zagonskega kapitala, neustreznega vodenja in nekonstruktivnega sodelovanja s kobilarno. Glede na izkušnje zadnjih desetletij, nobena od dosedanjih oblik oz. organizacij in poslovnih modelov upravljanja zavarovanega posestva Lipica ni bila uspešna.

Z zadnjo spremembo zakona v letu 2016 (ZKL-C), je bila javnemu zavodu ponovno dopuščena možnost za izvajanje tržne – turistične dejavnosti, vendar bi naj bila to zgolj začasna rešitev, ki omogoča izvajanje turistične dejavnosti v primeru likvidacije ali stečaja družbe Lipica turizem d.o.o.. Dejstvo je tudi, da brez primernih pogojev za poslovanje, z neustreznim vmešavanjem politike, z nestabilnim vodenjem in upravami, ki so se menjavale praktično vsako leto, brez jasno zastavljene vizije lastnika in s premalo zagotovljenih proračunskih sredstev za izvedbo zakonsko določenih minimalnih nalog za varovanje in razvoj črede lipicancev in drugih varovanih elementov posestva oz. učinkovitih organizacijskih pogojev za zagotavljanje dodatnih sredstev na trgu dejavnost Kobilarne Lipica ne more poslovati ekonomsko uspešno in hkrati zagotavljati varovanja in razvoja izredno občutljivega zavarovanega dela posestva.

Problemi na območju Kobilarne Lipica se kopičijo že dalj časa in se izražajo tako v fizičnih kazalcih, zmanjšanju števila obiskovalcev pri vseh dejavnostih, posledično pa tudi v finančnih rezultatih, nezadovoljstvu zaposlenih in obiskovalcev, slabi kakovosti storitev, ter v številnih negativnih medijskih objavah, kar je privedlo do izredno negativne percepcije blagovne znamke Lipica, ki vključuje tako kobilarno kot tudi turistično gostinski del. To gotovo ne more biti v ponos države, da svoj največji kulturni spomenik ne zmore upravljati na način, da bi slednji zagotavljal kakovostno storitev, s katero se lahko predstavi svetu.

Na posestvu Lipica se izvajajo sledeče **dejavnosti**:

- konjereja in konjenišvo,
- varovanje kulturne dediščine,
- turizem, šport in gostinstvo,
- upravljanje s premoženjem Republike Slovenije.

1.1.1 Ocena stanja na področju konjereje in konjenišva:

Težave na področju reje in vzreje konj, so predvsem sledeče:

- neizkoriščen plemenski potencial črede,
- neizkoriščena obstoječa infrastruktura,
- zastarele metode šolanja in dela z mladimi konji,
- neizkoriščena organska snov, ob vse siromašnejši zalogi organske snovi na kmetijskih površinah,
- staranje črede - neustrezna struktura (potrben strokoven načrt za nadaljnji razvoj črede),
- neprimerna kadrovska zasedba glede na identificirane potrebe,
- slaba usposobljenost konj zaradi neustrezne kadrovske strukture,
- del infrastrukture je še vedno neurejen (vključujoč druge pogoje dela),
- ni centra za osemenjevanje,
- slabo trženje tako konj za prodajo, kot storitev kobilarne v celoti (kot posledica se kaže, da ni ustrezno definiranega produkta in kvalitete produkta).

V sklopu primarne dejavnosti se izvajajo vse dejavnosti, vezane na rejo, vzrejo in ohranjanje konj lipicancev, njihovo šolanje, vodenje relevantnih evidenc itd. V ta sklop se umešča tudi skrb za varovanje ter ohranjanje kulturne dediščine na območju Kobilarne Lipica. Med dejavnosti, ki jih izvaja kobilarna,

spadajo tudi ogledi in organiziranje dogodkov povezanih s konji (šole jahanja, dresura, izobraževanje in predstave), dogodki povezani s kulturo ter kulturna dediščina na območju Kobilarne Lipica.

Stanje črede:

Velikost črede je že leta dokaj stabilna in se giblje okrog 350 konj. Na dan 1.1.2017 je čreda konj štela 334 konj, od tega je 80 konj naraščaja do 4. leta starosti, ki se nahajajo na posestvu Ravne. 73 konj je v oskrbi še pri drugih rejcih.

Letno število prirastka v zadnjih letih je cca 20 konj, kar po mnenju stroke ne zadostuje za vzdrževanje strukture črede na primernem nivoju (stroka ocenjuje, da je za normalen razvoj potrebno letno zagotoviti vsaj 36 rojenih žrebet). Preveč je ostarelih konj in konj, ki niso primerni za nadaljnjo rejo, prirastka, iz katerega pa bi bilo možno izločiti plemenske konje, pa je premalo. Potrebno je zagotoviti večje število žrebet, kar bo omogočalo ustrezno selekcijo.

Stanje konj na dan 1.1.2017 pa posameznih kategorijah je sledeče: 29 plemenskih žrebcev, 109 plemenskih kobil, 80 konj naraščaja do 4. leta starosti, 111 delovnih konj in 5 ponijev. V treningu klasične jahalne šole je 91 konj (od tega jih 41 nastopa v programih), za katere skrbi 19 jahačev. Od tega je konjev za turistično jahanje 14, vendar za te primanjkuje usposobljenih jahačev. Konj v treningu za vprežne vožnje je 28, od tega 12 tekmovalnih, usposobljenih voznikov pa je 5. Kobilarna Lipica ima na seznamu za prodajo za leto 2016 70 konjev starejših od 5 let (polovica je starejših od 10 let), ki jih kobilarna ne potrebuje za delo ali reprodukcijo.

Preteklo prodajo konj v Kobilarni Lipica ni možno ocenjevati kot uspešno. V letu 2015 je bilo prodanih le 9 konj v skupnem znesku kupnine 2.523,40 EUR v letu 2016 pa v skupnem znesku 38.334 EUR. Vzrokov za tako slabo prodajo je sicer več, vendar, ni mogoče spregledati dejstva, da so konji v Kobilarni Lipica nezanimivi za trženje – prodajo, ker so neustrezno usposobljeni in stremirani – nimajo znanja. Pomanjkanje šolanin in testiranih konj je velika ovira za načrtno izvajanje selekcije, ker ni na razpolago dovolj konj za izvajanje dresurnega programa, turističnega jahanja, terenskega jahanja, vožnje s kočijo in konj za načrtno prodajo. To je predvsem posledica napačne kadrovske politike, ki se odraža tako v premajhnem številu jahačev, kot tudi v ustreznem znanju, usposobljenosti in kompetencah jahačev in posledice tega so neprimerno usposobljeni konji, ki ne morejo doseči primerne prodajne cene, kot bi jo kot lipicanci lahko, kar pomeni dejansko degradacijo Lipicanca. Za primerjavo, Kobilarna Piber zasluži letno s prodajo konj do 250.000 EUR s približno enako velikostjo črede.

Kobilarna Lipica ne slovi zgolj zaradi lipicancev kot takih, temveč tudi zaradi Lipiške šole jahanja, ki je primerljiva (po programu ne pa po obsegu) s Špansko jahalno šolo na Dunaju. Usposobljenost konj za tovrstne predstave je in mora biti na najvišjem nivoju in zahteva vrhunsko znanje tako konj, kot trenerjev in jahačev. Prav tako je potrebno konje usposobiti za vožnje s kočijami, in za ostale vrste jahanja (turistično jahanje, terensko jahanje, za učenje jahanja). Za primerno usposobljenost je potreben ne samo zadostno število kadra, temveč mora biti ta tudi kompetenten tako po teoretičnem kot tudi po praktičnem znanju. Tega kompetentnega kadra pa v Lipici že nekaj časa primanjkuje. Neustrezna kadrovska zasedba se kaže že na področju testov delovne sposobnosti mladih konjev, kjer prihaja do zamud pri izvajanju testov, kar je popolnoma nesprejemljivo. Jahačev, ki so primerni za izvajanje testa je samo 6, po mnenju stroke pa po znanju ustrežata le 2. Vse navedeno je odraz predvsem napačne rejske politike, kadrovske politike in odsotnosti načrtno vzgoje lastnega kadra. V kolikor se ta problematika ne bo primerno razrešila v najkrajšem času, bo potrebno zmanjšati število konj v jahalni šoli in posledično število predstav dresure jahanja. S tem bi se bistveno okrnila ena od najbolj prepoznanih nalog javne službe, ki jo predpisuje ZKL.

Površine namenjene šolanju konj so primerne. Na razpolago so 4 jahalnice in zunanja jahališča. V eni od jahalnic so bila izvedena najnujnejša obnovitvena dela, medtem, ko je potrebno ostale, predvsem pa programsko jahalnico, v kateri potekajo predstave Lipiške jahalne šole, temeljito obnoviti. Enako velja za hipodrom, ki je v slabem stanju in nima servisnih prostorov.

Strokovna komisija za letni pregled Kobilarne Lipica že več let opozarja tudi na nujnost vzpostavitve osemenjevalnega centra oz. osemenjevalnega središča (za pridobivanje, konzerviranje, shranjevanje in distribucijo semena), ki bi ga Kobilarna Lipica tudi iz razlogov, vezanih na izvornost, kot tudi nadzora nad

rejo lipicanskih konj, morala zagotoviti. S tem bo možno izkoristiti plemenski potencial žrebcev tudi izven Kobilarne Lipica.

Na tem področju je v povezavi z konjerejo in konjeništvom bistvenega pomena priprava in kvalitetno, ustrezno in pravočasno trženje programov, prirejenih za različne skupine obiskovalcev.

1.1.2 Ocena stanja kulturne dediščine:

Aktivno delovanje države na območju Kobilarne Lipica je utemeljeno tudi z razglasitvijo Kobilarne Lipica za spomeniško območje državnega pomena. Ohranjanje spomeniškega območja je mogoče učinkovito izvajati le z ustreznim, povezanim upravljanjem vseh dejavnosti kot celote. Na področju stanja varstva kulturne dediščine so se razmere po investicijah v letih 2014 in 2015 bistveno izboljšale. Več objektov in zlasti dele kulturne krajine je bilo potrebno urediti. Z obnovo večine hlevov, celotnega hofa (graščine z galerijo, muzeja lipicancev že pred letom 2015), z ureditvijo večjega dela kulturne krajine, se je vizualna podoba kobilarne izrazito izboljšala, kar vpliva tudi na splošni vtis, ki ga dobijo obiskovalci iz Slovenije in iz tujine. Za dokončno ureditev kobilarniškega dela bo potrebno izvesti še investicije v obnovo programske jahalnice in ostalih dveh jahalnic, v izredno slabem stanju pa so tudi tehnične delavnice in deli objektov namenjeni turistični dejavnosti.

1.1.3 Uspešnost poslovanja v delu javne službe:

Z vidika finančnih rezultatov, posluje javni zavod Kobilarna Lipica že vse od leta 2011 z izgubo, ki se v zadnjih 2 letih sicer zmanjšuje, vendar ne na račun povečanih prihodkov, temveč na račun znižanja stroškov, kar je lahko pri dejavnosti, kot je v Lipici tudi dvorezen meč, saj lahko ogrozi izvajanje primarne dejavnosti javne službe. Vse od leta 2011 se znižujejo tudi celotni prihodki kobilarne, ne samo na račun znižanja proračunskih sredstev, temveč tudi zaradi zniževanja prihodkov iz naslova poslovanja. To je predvsem posledica, da so se zmanjševala sredstva za trženje in promocijo – praktično jih ni bilo. Ne glede na to pa ne gre zanemariti ključnega faktorja, ki vpliva na ustvarjanje prihodkov – to je kakovost produkta. Produkt kobilarne ni zadostno tržno usmerjen. Obiskovalcem ne nudi dovolj doživetij, celotne raznolikosti kulturne dediščine. Posestvo je delno zaprto, galerija Avgusta Černigoja ni ustrezno tržno predstavljena, prostor, kjer so razstavljene kočije, je premajhen, ni sodobnega centra za obiskovalce, ki je bil že predlagan v objektu Hotela Klub, manjše so povezave z obiskom kraškega sveta, kakor je v Vilenici, prešibke so kulturne povezave s Sežano itd... Zato se pri takem stanju produkta upravičeno postavi vprašanje rezultatov trženja in promocije. Nazadovanje v finančnih rezultatih kobilarne je odraz fizičnih kazalcev, ki so od leta 2011, ko je bilo število obiskovalcev preko 100.000, padli na 70.000 in se v zadnjih 2 letih minimalno zvišujejo.

1.1.4 Tržna dejavnost

Glavne težave v poslovanju turizma so :

- več poudarka je potrebno posvetiti šoli jahanja in turističnem jahanju, za kar obstaja tudi povpraševanje. Zaradi pomanjkanja kadrov so se te naloge v zadnjih nekaj letih izvajanje zgolj v minimalnem obsegu, tako da je prostora za razvoj še veliko. Praktično uspeh celotne gospodarske dejavnosti, ki je povezana z javno službo, temelji na izgledu in usposobljenosti konj in zaposlenih,
- neusposobljenost kadrov za inovativno ponujanje širših vsebin turistične destinacije,
- pomanjkanje novih programov in programov v povezavi s primarno dejavnostjo,
- nepovezanost oziroma neustrezna povezanost določenih vsebin (npr. tenis, drsališče, igralnica, golf) s kulturno krajino in samo kobilarno,
- slabe povezave z individualnimi ponudniki turističnih storitev v občini in regiji,
- nepovezana ponudba najbolj atraktivnih turističnih ciljev v neposredni bližini: Škocjanske jame, Vilenica, Filmski muzej, Lokev z lokalnim muzejem, Kulturni center Sežana,
- dotrajana infrastruktura in oprema za izvajanje gostinske in turistične dejavnosti,
- pomanjkanje likvidnih sredstev za pripravo in zagon vsakoletne glavne turistične sezone,

- ni ustreznih produktov oziroma obstoječi so slabi in neprimerni za današnji čas,
- odsotnost primernih trženjskih aktivnosti,
- pomanjkanje tesnega sodelovanja z deležniki v destinaciji in iz okolice pri oblikovanju skupnih produktov,
- številne administrativne ovire pri oblikovanju in trženju turističnih programov in vključevanju programov Kobilarne v turistične programe.

Turistična dejavnost se na območju kobilarne razvija in izvaja že od 60-ih let dalje. Ker v neposredni bližini ni bilo ustrezne turistične ponudbe za zadostitev potreb gostov, se je tukaj razvila hotelska (Hotel Klub, Hotel Maestoso) in rekreacijska ponudba (golf, minigolf, tenis, konjeniška rekreacija in šport). Osnovni namen razvoja turistične ponudbe je bil izkoristiti turistični potencial, ki ga ima območje, s tem, da se ustvarijo in krepijo ekonomski pogoji za trajnostni obstoj, varovanje in razvoj posestva, ki bi zagotavljal tudi ustrezne vire za financiranje tega.

Primarna (varovana dejavnost, čreda, kultura krajina) in sekundarna dejavnost (turizem, gostinstvo, rekreacija) sta se na območju Kobilarne Lipica pod okriljem enega subjekta izvajali vse do leta 2006, ko je zakonodajalec za zagotovitev večje transparentnosti med primarno in sekundarno dejavnostjo začel spreminjati zakonodajo.

Zakon 1996

Kobilarna Lipica je bila razglašena za kulturni spomenik državnega pomena z Zakonom o Kobilarni Lipica leta 1996, ko je ustanoviteljske pravice nad Konjerejsko turističnim centrom Lipica, prevzela Republika Slovenija in ustanovila Javni zavod Kobilarna Lipica, ki je v tej obliki deloval do leta 2007. V letu 2007 je bila ustanovljena gospodarska družba Lipica turizem d.o.o za izvajanje tržne dejavnosti, izvajanje javne službe je ostalo v okviru javnega zavoda.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica – ZKL-A (Uradni list RS, št. 79/06 z dne 27. 7. 2006) je v 9. členu določil, da lahko Kobilarna Lipica za izvajanje gospodarske dejavnosti kot edini družbenik s soglasjem vlade ustanovi gospodarsko družbo z omejeno odgovornostjo. Pravice ustanovitelja in družbenika v gospodarski družbi izvršuje svet Kobilarne Lipica. 1. marca 2007 je vlada izdala soglasje Kobilarni Lipica k ustanovitvi gospodarske družbe Lipica Turizem d.o.o. V sodni register pri Okrožnem sodišču v Kopru je bila ta vpisana 10. maja 2007 z osnovnim kapitalom 7.500,00 evrov. Nanjo **niso bile prenesene** nepremičnine, ki se uporabljajo v dejavnosti turizma. Lipica Turizem d.o.o. je upravljal hotel Maestoso in gospodarila z njim, izvajala gostinske storitve, vključno s »cateringom«, tržila športne produkte (golf, tenis, kolesarjenje, minigolf), organizirala poroke, vodila ogleda muzeja in organizirala prireditve na območju Kobilarne Lipica in zunaj njega.

Že od ustanovitve naprej se je družba soočala s težavami in imela negativen poslovni rezultat, izjema je bilo leto 2010, ko je bila družba dokapitalizirana. Vzrokov za slabo poslovanje je več, glavni so: **neprimerna ustanovitev brez zagotovljenih zagonskih sredstev**, saj **takratni odločevalci novi družbi niso zagotovili ustreznih zagonskih sredstev**, temveč so z določitvijo sodil del sredstev preivali iz javnega zavoda v novo družbo, kar je **oba subjekta pripeljalo do še večjih težav** in ustvarilo mnenje, da turizem izčrpava osnovno dejavnost. To mnenje oziroma miselnost pa je kljub vsemu zelo vprašljiva, saj je bilo na podlagi analiz med letoma 2002 in 2003 ugotovljeno, da se sredstva prelivajo v obe smeri.

Z drugo spremembo zakona leta 2014 se je določilo, da Javni zavod Kobilarna Lipica konec leta 2014 ne sme izkazovati kapitalskih naložb, zato je bila družba prenesena na Republiko Slovenijo in s tem v upravljanje s strani Slovenskega državnega holdinga. Z navedeno spremembo zakona je bilo tudi **onemogočeno** izvajanje kakršne koli tržne dejavnosti v javnem zavodu, razen tiste, ki je vezana na javno službo. **Prepoved izvajanja tržnih dejavnosti**, razen tistih, ki so povezane z javno službo, v praksi ni bila izvedljiva, zato **zakona** že od sprejetja naprej v nekaterih določbah ni bilo mogoče izvajati na predpisan način. Prav tako zaradi neurejenosti dokumentov ni bilo mogoče izpeljati razpisa za dolgoročni najem, kot je bilo predvideno s to spremembo zakona. Hkrati je ločevanje, med seboj sicer najtesneje povezanih in soodvisnih dejavnosti na enem zaokroženem posestvu, prineslo številne administrativne in poslovne ovire za učinkovito trženje in razvoj tako kobilarniških kot turističnih programov.

S tretjo spremembo zakona v letu 2016 je bila zaradi čedalje slabšega poslovanja tako na področju turizma, kot posledično tudi s težavami v javnem zavodu, sprejeta tretja sprememba zakona, s katero je bilo ponovno omogočeno izvajanje tržne dejavnosti v javnem zavodu, ki posledično pomeni tudi možnost ponovne združitve vseh dejavnosti na območju posestva Lipica v okviru ene pravne osebe.

Sprememba ZKL v letu 2016 je bila posledica izredno slabega poslovanje gospodarske družbe Lipica turizem, za katero pa je bilo več vzrokov. Glavni vzroki za slabo poslovanje turistične dejavnosti so bili neprimerna ustanovitev družbe, brez kakršnega koli zagonskega kapitala, slabo vodenje, administrativne ovire pri celovitem oblikovanju turističnih programov sestavljenih iz kobilarniških in turističnih programov (pomanjkanje ustreznih produktov), splošna gospodarska kriza, ki se je začela leto dni po ustanovitvi družbe, v veliki meri pa tudi negativna podoba, ki spremlja Lipico že več let, ter nesprejete odločitve s strani lastnika v zvezi z nadaljnjim razvojem na tem območju. Da je temu res tako, kaže tudi dejstvo, da je Kobilarna, kljub zakonskemu določilu že od leta 2014 brez načrta upravljanja, ki predstavlja strategijo razvoja celotnega območja.

Uspešnost delovanja turistične dejavnosti v okviru posestva Lipica pa je seveda v največjem delu odvisna od uspešnosti in načina izvajanja primarne dejavnosti Kobilarne Lipica zato sta obe dejavnosti med seboj neločljivo povezani in soodvisni.

Turistična infrastruktura:

Za turistično dejavnost je na območju namenjena naslednja infrastruktura:

- Hotel Maestoso ter poleg hotela, s področja gostinstva, delujoča golf cafe in letni šank. – Hotel Maestoso razpolaga skupaj z 59 sobami s 107 ležišči. Hotel ima 3***. Savna in bazen zaradi slabega stanja, ne delujeta. V sklopu hotela je restavracija, snack bar in pokrita letna terasa. Letni šank obratuje, vendar je potreben obnove, prav tako obratuje golf caffe, ki pa je v dobrem stanju.

Športne naprave so zaradi neustreznega vzdrževanja nedelujoče. Zaradi slabega stanja ne delajo igrišča za tenis in mini golf, zaprt je notranji mali olimpijski bazen Hotela Maestoso.

Na območju je tudi igrišče za golf z 9 luknjami in tenis igrišča. Igrišče za golf je eno redkih v Sloveniji, ki zaradi ugodne mikroklimе lahko praktično deluje skozi celo leto. Primerno pa bi bilo, da bi se širilo v območja izven Kobilarne, predvsem v območja, kjer se s pretiranim zaraščanjem gozdnih sestojev z neavtohtonimi vrstami spreminja mikroklima in so potencialna požarišča.

Stanje infrastrukture namenjene turistični dejavnosti, je zelo slabo in kmalu ne bo več primerno za trženje v povezavi s tako elitno lokacijo, kot je Kobilarna Lipica. Upravljavca hotelskega in gostinskega dela je po spremembi ZKL-C ministrstvo pristojno za turizem, upravljavec zemljišč, na katerih je igrišče za golf, pa je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. Vse nepremičnine in zemljišča, ki niso v upravljanju javnega zavoda, so v najemu.

Poleg navedene infrastrukture je na območju Kobilarne Lipica še Hotel Klub, ki je zaradi dotrajanosti in slabega vzdrževanja zaprt.

Glede na dejstvo, da je družba Lipica turizem d.o.o. vseskozi poslovala z izgubo, tudi ni imela dovolj sredstev za vsakoletno pripravo turistične sezone in morebitno oblikovanje novih produktov. Nestanovitne razmere so se odražale tudi v nemotiviranosti kadra in v veliki fluktuaciji kadra predvsem na gostinskem delu ponudbe. S primernim produktom, trženjem in prodajo bi si sicer lahko zagotovila boljše rezultate iz poslovanja, vendar pa brez temeljitih sprememb na tem področju ni možno pričakovati velikih dolgoročnih premikov v razvoju konkurenčnosti destinacije.

(Ne)uspešnost poslovanja turistične dejavnosti je predvsem posledica vseh zgoraj naštetih razlogov. Glede na lokacijo in povezanost z eno največjih znamenitosti Slovenije, bi morala ta dejavnost poslovati pozitivno in pokrивati tudi del stroškov javne službe. Da je dejavnost lahko pozitivna, je moč razbrati tudi iz rezultatov glavne turistične sezone, ko turistična dejavnost, kljub vsem zgoraj naštetim težavam, posluje pozitivno. Z ureditvijo najbolj perečih težav, lahko ta dejavnost posluje pozitivno skozi celo leto.

Z izvedenimi investicijami v javno infrastrukturo v letu 2014 in 2015 (obnovljena zaščiteni kulturna dediščina in krajina), ki lahko veliko prispevajo k povečanju privlačnosti in kakovosti celovite ponudbe Kobilarne Lipica tako pri izvajanju osnovne primarne dejavnosti kot tudi pri dopolnjevanju turističnih dejavnosti (možnost oblikovanja novih turističnih proizvodov) in s tem tudi izboljšane možnosti za uspešnejše poslovanje obeh večjih segmentov dejavnosti na območju posestva.

Kobilarna Lipica je enovito zaokroženo območje, ki je v 100-odstotni lasti enega lastnika (RS) in katerega dejavnosti so med seboj tesno prepletene, kar pomeni, da se mora na enovit način izvajati tudi trženje in upravljanje celotnega posestva, če želimo, da bo učinkovito, gospodarno in ne nazadnje tudi premišljeno. Javnost (splošna, turistična in strokovna) dojema Kobilarno Lipica kot kobilarno oziroma posestvo kot celoto z enovitim produktom.

Dodaten vidik nujnosti enovitega upravljanja posestva Kobilarne Lipica ter nemotenega nadaljevanja izvajanja tržnih in turističnih dejavnosti v okviru celovito vodenega posestva, je tudi učinkovita gospodarska in razvojna izkoriščenost premoženja in naložb Republike Slovenije ob hkratnem zagotavljanju varovanja in razvoja zavarovanih delov posestva.

Kobilarna Lipica je v tujini (in tudi doma) ena od najbolj prepoznanih turističnih destinacij Slovenije. Letno jo obišče več kot 70.000 obiskovalcev, večina je tujcev. Ob podatku, da je bilo leta 1985 več kot 280.000 obiskovalcev, je jasno, da je **razvojni potencial posestva Kobilarne Lipica izjemno velik. V zadnjih 50 letih** je kobilarna svojim obiskovalcem nudila široko paleto storitev, od ogledov, predstav, tekmovanj, jahanja, terenskega jahanja, kot storitev s področja gostinstva, hotelirstva in športa. Predvsem zadnje naštetu pa v kvaliteti in primernosti ponudbe v zadnjem desetletju močno nazaduje v primerjavi s konkurenčnimi turističnimi destinacijami. Obiskovalci in turisti **pričakujejo na tako elitnih destinacijah tudi primerno spremljajočo turistično in storitveno ponudbo**, ki je primerljiva s podobnimi v tujini.

Primarni sestavni del celostnega turističnega proizvoda Lipice je poleg celovite predstavitve domači in tuji javnosti in ciljnim skupinam predvsem **umeščanje konjev lipicancev, spomeniškega območja in naravnega okolja v ospredje. Edino tako** se omogoča tudi komuniciranje in promocija enega **najpomembnejših identitetnih simbolov Slovenije v mednarodnem okolju in na turističnih trgih**, s tem pa tudi trajnostno ovrednotenje, varovanje in razvoj te prvovrstne kulturne dediščine Slovenije in Evrope.

Razlogi za sprejetje predlaganega zakona izhajajo iz zgoraj navedenega stanja, tako dejavnosti, kot premoženja in cilja po učinkovitejšem varovanju, razvoju in valorizaciji le-tega.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Osnovni cilj predloga zakona je **zagotovitev osnovnih pogojev za nadaljnji razvoj** kobilarne in vseh dejavnosti na območju posestva Kobilarne Lipica skladno z veljavnimi trendi v svetu. S celovito reorganizacijo in zagotovitvijo potrebnih finančnih sredstev glede na normative stroke s področja konjereje in ureditev infrastrukture ter izboljšanje kakovosti storitev na strani tržne dejavnosti, bo možno stanje izboljšati in omogočiti osnovo, za nadaljnji razvoj ter ohranitev tako kulturnega spomenika državnega pomena, vključno s čredo lipicanskih konj, kot turistične dejavnosti, v skladu z zahtevami modernega turista in obiskovalca, ki bo državi v ponos. S tem bo omogočena tudi valorizacija Kobilarne Lipica v promociji celotne Slovenije in njene dediščine ter številni pozitivni učinki na pozitivno pozicioniranje Slovenije in njene turistične ponudbe v Svetu in v Sloveniji.

Kobilarna Lipica mora biti enovita celota, s primerno organizacijsko in upravljavsko ureditvijo, ki bo po eni strani omogočala optimalen razvoj primarne dejavnosti ter zaščito kulturnega spomenika, po drugi strani pa obiskovalcem in turistom ponudila celovito doživetje posestva. Kobilarna Lipica je bila vse od ustanovitve (436 let) v različnih oblikah večinoma javnega lastništva, vendar vse do leta 2007 **vselej**

organizacijsko in upravljavsko enovita zaokrožena celota, v kateri se prepletajo dejavnosti, povezane s konjerejo, konjeništvom in oblikami turizma, povezanimi z primarno dejavnostjo.

2.2 Načela

Predlagani Zakon o Kobilarni Lipica-1 sledi načelom gospodarne, učinkovite in transparentne porabe javnih sredstev in načelu preprečitve prelivanja javnih sredstev v pridobitno dejavnost. S predlaganim zakonom se ohranja celovitost kobilarne kot kulturnega spomenika državnega pomena, hkrati pa se omogočata učinkovitejši nadzor nad upravljanjem celotnega posestva s strani Republike Slovenije ter dolgoročno tudi zmanjšanje financiranja iz proračunskih sredstev, kar bi naj bilo omogočeno zaradi gospodarnejšega upravljanja in trajnostnih virov pridobivanja prihodkov iz tržnih dejavnosti kobilarne.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve se nanašajo na:

- spremenjeno strukturo zakona in dodatna poglavja,
- dodatne določbe vezane na rejo in vzrejo konj,
- bolj izpostavljeno zaščito premoženja (nepremičnin in pravic intelektualne lastnine),
- enovito upravljanje celotnega območja s strani enega upravljavca Kobilarne Lipica ter samo dve vrsti dejavnosti – javna služba in tržna dejavnost
- podrobnejša navedba vseh tržnih dejavnosti,
- spremenjena pravno organizacijska oblika upravljavca Kobilarne Lipica (obstoječi javni zavod se preoblikuje v d.o.o. v 100% državni lasti).

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

- spremenjena je struktura poglavij. Dosedanji zakon je v nekaterih členih obravnaval različne vsebine, kar je bilo nepregledno. Predlagana struktura je bolj pregledna in združuje v posameznih poglavjih določila, vezana na istovrstno vsebino.
- eno do pomembnejših novih poglavij je poglavje »Čreda«, kjer so poleg člena, ki določa plemensko jedro črede Lipincev, tudi nova določila, vezana na rejo in vzrejo konj, kar v dosedanjem zakonu, po mnenju predlagatelja ni bilo dovolj izpostavljeno. Ne glede na rejski program in določila v zvezi z rejo in vzrejo, se določene naloge niso izvajale skladno s predpisi (npr. preizkus delovne sposobnosti, struktura črede, niso bili določeni oziroma potrjeni normativi za rejo in vzrejo, označevanje se ne izvaja v skladu z rejskim programom...). Vse navedeno je negativno vplivalo na kvaliteto celotne črede, ki bi morala biti prva javna skrb in prvovrstna, saj gre za izvorno kobilarno te pasme. Višina sredstev, ki se letno namenja tej dejavnosti, bi morala biti prilagojena številu živali in normativom, na kar je opozarjalo že Računsko sodišče Republike Slovenije v svojem poročilu iz leta 2012, in se ne bi smela zgolj indeksirati in prilagajati trenutnim razmeram, oziroma je potrebno v nasprotnem primeru določiti, kakšna je tista velikost črede, ki jo država lahko oziroma zmore financirati v skladu z normativi stroke. Pomemben element reje in vzreje je tudi selekcija živali, in sodelovanje z ostalimi rejci Lipincev na tem področju, kar je v predlogu tudi izpostavljeno.
- poseben člen je namenjen poudarku na neodtujljivosti nepremičnega premoženja spomeniškega območja in pravicam intelektualne lastnine. Celotno spomeniško območje posestva Kobilarne Lipica je kulturni spomenik državnega pomena, ki je bil razglašen s prvim ZKL leta 1996. Ne glede na dejstvo, da imamo v RS tudi druge kulturne spomenike, pa lahko nesporno trdimo, da je Kobilarna poleg Bleda, Postojne in Škocjana, ena najbolj prepoznanih atrakcij oziroma destinacij Slovenije tako doma, kot v tujini. Predstavlja torej veliko narodno bogastvo, ki je in mora biti neodtujljivo, hkrati pa zaradi izredne občutljivosti vzreje črede lipicanskih konj predstavlja svojstven izziv, ki zahteva enako občutljivo organizacijo njenega upravljanja.
- enovito upravljanje celotnega območja Kobilarne je nujno za uravnotežen razvoj in izvajanje vseh dejavnosti. Izkušnje zadnjih let, ko je bilo upravljavcev več, niso bile pozitivne. Najbolj se je to izražalo v zadnjem letu, ko je prihajalo celo do fizičnih zapor med posameznimi deli posestva, kar je negativno vplivalo predvsem na zunanjo javno podobo Kobilarne Lipica kot celote, prav tako pa imelo negativne posledice na dejavnost turizma, kakor tudi na poslabšanje ponudbe »znotraj« kobilarne. Še vedno pa je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov upravljavec večjega dela površin in jih

ima kobilarna v najemu, delno odplačno, delno brezplačno, ne glede na to, da je z Odlokom o razglasitvi Kraške kulturne krajine v Lipici določeno, da je upravljavec celotnega območja Javni zavod Kobilarna Lipica.

- v okviru dejavnosti, ki se izvajajo na območju, je podrobneje razdelana tržna dejavnost. Manjši del je vezan na javno službo (do sedaj gospodarske dejavnosti povezane z javno službo), pretežni del pa predstavljajo naloge vezane na turistično dejavnost. Le te so bile do osamosvojitve Slovenije primerjalno precej bolj razvite, infrastruktura je bila na primernem nivoju in vzdrževana, kvaliteta ponudbe pa primerjalno, ob upoštevanju takratnih standardov, boljša, kot je sedaj. Stanje v tržnih dejavnostih je slabo in tudi slabše, kot je to na področju primarne dejavnosti. Infrastruktura je dotrajana in nujno potrebna obnove, zaposleni so nemotivirani, hotelska, produktna in gostinska ponudba je zastarela in ne izkorišča možnosti, ki so značilne za območje. Glede na izkušnje z večjih številom upravljavcev, ki so slabe, so možnosti za izboljšanje poslovanja z enim upravljavcem celotnega območja bistveno boljše, ne glede na to, pa bo potrebno čim prej zagotoviti možnosti za pridobitev finančnih sredstev za nujno potrebno obnovo dotrajanih oz. celo trenutno neaktivnih objektov, ki so potrebni resnejših vlaganj in hkrati predstavljajo priložnost za povečanje tržnih dejavnosti Kobilarne.
- bistvena sprememba se nanaša na pravno formalno organiziranost območja kobilarne. Dosedanji javni zavod se preoblikuje v družbo z omejeno odgovornostjo v 100 % lasti države, ki svojega deleža ne more deliti ali odtujiti. Skupno poslovanje v okviru javnega zavoda je sicer boljša rešitev kot ločeni pravni identiteti javnega zavoda in d.o.o. v smislu enovitega trženja in prodaje, vendar je hkrati ena od večjih ovir za učinkovito tržno poslovanje, ki bo na dolgi rok lahko zagotavljajo sredstva tudi za razvoj javne službe. Drugi razlog je v obvezi upoštevanja vseh morebitnih omejujočih dejavnikov in varčevalnih ukrepov, ki jih je v tržnih dejavnostih možno upoštevati le, če imajo težo učinkovitosti. Da je slepo upoštevanje varčevalnih ukrepov v kobilarni povzročilo škodo tudi javnemu delu, tako zaradi nezmožnosti zaposlovanja, kot tudi razpoložljivih finančnih sredstev, je znano in dokazano dejstvo.

Pri odločanju o ustrezni pravno formalni organizacijski obliki upravljavca Kobilarne Lipica se je sledilo naslednjim dejstvom:

- cilj predlagane reorganizacije je povečanje gospodarnosti in učinkovitosti upravljanja posestva Kobilarna Lipica, ki predstavlja z zakonom varovano premoženje v lasti Republike Slovenije, ob hkratnem zagotavljanju povečane kakovosti izvajanja javne službe.
- želi se doseči povečanje gospodarnosti in učinkovitosti upravljanja in delovanja posestva Kobilarna Lipica, predvsem iz finančnega vidika, kar je skoraj nemogoče ali zelo težko realizirati brez poudarka na zagotavljanju pogojev za povečanje izvirnih prihodkov Kobilarne in v povezavi z izvajanjem pridobitnih dejavnosti Kobilarne, ki se že desetletja izvajajo na posestvu.
- za večjo učinkovitost gospodarskih dejavnosti Kobilarne in turistične dejavnosti je edina in najbolj primerna oblika organiziranosti gospodarska družba, ki zagotavlja dovolj prilagodljivosti in učinkovitih instrumentov poslovanja pri čemer v ničemer ne zmanjšuje možnosti za še bolj skrbno in varno opravljanje javne službe Kobilarne ob 100% lastništvu družbe in usmerjanju RS kot ustanovitelja skozi organe družbe ter preko zakonsko določenih omejitev upravljanja s premoženjem v območju Kobilarne Lipica, ki je in ostaja v 100% lasti Republike Slovenije.
- v sosednji Avstriji je kobilarna Piber organizirana kot podjetje v 100 lasti države, kjer se je tovrsten način organiziranosti izkazal kot uspešen.
- pravna oblika gospodarske družbe v skladu z ZGD omogoča učinkovito izvajanje vseh v Zakonu o Kobilarni Lipica določenih nalog.
- pravna oblika gospodarske družbe omogoča transparentno spremljanje in porabo javnih sredstev ter razmejitev med sredstvi in stroški povezanimi z izvajanjem nalog javne službe in sredstvi in stroški za izvajanje turistični dejavnosti v poslovnih knjigah in poročilih družbe z uvedbo ustreznih meril in sodil.
- eden od bistvenih ciljev tega zakona je tudi slediti princip večje gospodarnosti in učinkovitosti vodenja poslovanja posestva Lipica, kar je najlažje uresničevati preko pravne oblike gospodarske družbe.
- druge potencialne pravnoorganizacijske oblike za upravljanje Kobilarne Lipica, kot so recimo »javni zavod« ali »javni gospodarski zavod«, so manj primerne oz. so se izkazale za ne dovolj učinkovite pri uresničevanju cilja po večji gospodarnosti upravljanja posestva. Predvsem so ovire

za bolj gospodarno delovanje teh oblik, v primerjavi z gospodarsko družbo, veliko manjša fleksibilnost in zamudni postopki pri javnem naročanju, zaposlovanju in prilagajanju obsega in kakovosti zaposlenih, izvajanju dejavnosti na trgu in veliko večji birokratizaciji procesov vodenja. Prav tako so psihološka pričakovanja javnosti, vodstvenega kadra, nadzornikov in zaposlenih v javnih zavodih glede gospodarnosti in učinkovitosti veliko nižja, kot je to primer v gospodarskih družbah.

- v interesu Republike Slovenije in v javnem interesu je, da se upravljanje in vodenje zavarovanega posestva Kobilarna Lipica uredi v obliki in na način, ki bo zagotavljal gospodarno in učinkovito upravljanje s ciljem povečanja kakovosti upravljanja ob ohranitvi ravni ali celo možnosti postopnega zmanjševanja proračunskih sredstev za financiranje javne službe, ki se bodo lahko nadomestila s povečanjem izvirnih prihodkov ustvarjenih z bolj učinkovitim upravljanjem posestva v obliki gospodarske družbe v izključni 100% lasti in nadzoru Republike Slovenije.

Predlagana varianta organiziranosti in upravljanja družbe z omejeno odgovornostjo v 100% lasti Republike Slovenije je glede na navedeno najprimernejša. Glede lastništva in varovanja javnega interesa se ne bo spremenilo ničesar. Edina ustanoviteljica družbe je Republika Slovenija, ki svojega deleža ne sme prodati, deliti ali prenesti na drugo osebo, ki ni v posredni 100% lasti Republike Slovenije. Na družbo bo preneseno zgolj upravljanje, medtem, ko celotno premoženje ostaja v neposredni lasti države in je neodtujljivo. Predpogoj, ki mora biti izpolnjen za ustanovitev družbe, glede na to, da družba ne bo imela svojega premoženja je, da lastnik zagotovi ustrezen kapital potreben za začetek poslovanja (obratni kapital) in za najnujnejše investicije v infrastrukturo. V kolikor ta predpogoj ne bo izpolnjen, bo družba doživela enako ali podobno usodo, kot leta 2007 ustanovljena družba Lipica turizem d.o.o. Analiza variant konsolidiranega poslovanja vseh dejavnosti na posestvu Kobilarne Lipica v okviru enovite gospodarske družbe kaže na to, da je možno z uveljavitvijo principov gospodarjenja v pravni obliki gospodarske družbe v 100% izključni lasti Republike Slovenije in ustrezno sklenjenimi razmerji zagotoviti sinergije in povečanje rezultatov poslovanja in srednjeročno in dolgoročno celo zmanjšati potrebo po zagotavljanju dela proračunskih sredstev za delovanje javne službe v Kobilarni Lipica, saj je usmeritev, da se dobiček iz naslova tržnih dejavnosti namenja izvajanju nalog javne službe.

b) Normativna urejenost predloga zakona:

Predlog je usklajen s pravnim redom RS

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog ima finančne posledice za državni proračun in druga javna finančna sredstva v višini predvidenega kapitala, ki bo vložen v družbo, vendar je pri tem potrebno opozoriti, da izračuni kažejo na to, da je vložek lastnika upravičen, saj se sredstva vlagajo pod podobnimi pogoji, kot to velja za podobne naložbe v zasebnem sektorju, torej je investiranje smiselno, lastnik pa bo svoja sredstva povrnil v obliki plačanih najemnin (odškodnin) za uporabo tržne infrastrukture in dobička.

Na proračun bo imel vpliv tudi izračun potrebnih sredstev za izvedbo javne službe po sprejemu normativov. Glede na dosedanje stanje in že delno pripravljene normative se ocenjuje, da bo ta vpliv v višini do 300.000 EUR letno v naslednjih 3 letih. Sredstva bo zagotovilo MGRT. Iz naslova proračuna RS se vsakoletna sredstva namenjena za izvajanje nalog javne službe Kobilarne Lipica v primerjavi z dosedanjimi proračunskimi odhodki za ta namen ne povečujejo znatno, razen za znesek potreben za zagon delovanja gospodarske družbe. Načrtovano je, da se bodo proračunska sredstva od leta 2019 naprej pričela celo zmanjševati zaradi pozitivnih učinkov reorganizacije upravljanja na poslovanje gospodarskih dejavnosti kobilarne in turistične dejavnosti (tržnih dejavnosti), ki bodo zagotavljala presežke (dobiček), ki se bodo lahko vlagali v primarno dejavnost kobilarne in s tem nadomestili del proračunskih sredstev.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva so za izvajanje nalog javne službe iz programa dela zagotovljena v okviru proračunske postavke 160335 – Kobilarna Lipica, pri Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Sredstva za zagotavljanje predvidenega osnovnega kapitala, ki bo vložen v družbo, se bodo zagotavljala v okviru obstoječega finančnega načrta in bodo imela za posledico povečanje stvarnega premoženja države.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Po formalnopravni ureditvi se državne kobilarne v različnih državah precej razlikujejo. Odvisne so od predpisov na področju konjereje in konjenišva, tradicije in zgodovinskega razvoja posamezne kobilarne in pasme konj, ki jih redijo, vrste in obsega konjeniških programov, dejavnosti na področju izobraževanja in znanstvenoraziskovalnega dela, obsega drugih dopolnilnih in dodatnih dejavnosti, ki so bolj ali manj povezane z osnovno dejavnostjo na področju konjereje in konjenišva, v veliki meri pa od umestitve infrastrukture in dejavnosti v kulturno dediščino. Skoraj vse kobilarne v Evropi, ki redijo avtohtone ali tradicionalne pasme konj, so organizirane v okviru javnega sektorja in v pretežni meri financirane iz javnih virov, v manjši meri pa iz izvirmih prihodkov lastne dejavnosti.

Leta 2010 je bila za potrebe in pod nadzorom ESSA (Evropsko združenje državnih kobilarn) izvedena analiza strukture in dejavnosti evropskih državnih kobilarn. V raziskavo je bilo vključenih 14 evropskih kobilarn, ki so odgovorile na vprašalnik. (Kobilarna Lipica ni bila vključena, je pa v raziskavi omenjena kot primer kobilarne, ki je v zadnjih 20 letih zamenjala deset direktorjev). Večina evropskih kobilarn je bila ustanovljena med letoma 1700 in 1900 in združuje kulturno dediščino z dolgoletno tradicijo. Ob storitvah, vezanih na konje, ponujajo tudi turistične programe, organizirajo kulturne in druge dogodke ipd. Raziskava je pokazala, da ima večina kobilarn podobno organizacijsko strukturo in da pravzaprav vse ponujajo enake storitve oziroma izvajajo enake dejavnosti, od katerih sta najpomembnejša reja konj in turizem. V preteklosti se je večina evropskih državnih kobilarn osredotočala le na rejo konj, kar pa v današnjih časih glede na močno zasebno konkurenco ne zadostuje. Večina državnih kobilarn poskuša izboljšati svojo privlačnost za privabljanje turistov in povečanje obsega turistične dejavnosti s posebnimi ponudbami, muzeji, drugimi zanimivostmi in jahalnimi počitnicami. Države se razlikujejo tudi po priljubljenosti ter splošni razvitosti konjereje in konjenišva. Ob državnih kobilarnah so v večini evropskih držav dobro razvite in številčne tudi zasebne, ki so lahko zaradi svoje fleksibilnosti močna konkurenca državnim kobilarnam. Kobilarna Lipica je edina kobilarna, ki je v celoti ter z vsemi varovanimi sestavinami kulturne dediščine opredeljena kot spomeniško območje državnega pomena, edinstvena pa je po tradicionalni reji in vzreji lipicanskih konj, ki je nesnovna dediščina državnega pomena.

AVSTRİJA - Španska jahalna šola in kobilarna Piber

Na primeru kobilarne Piber iz sosednje Republike Avstrije, ki na osnovi posebnega zakona (Zakon o španski jahalni šoli) prav tako vzreja lipicance na posestvih s skupno velikostjo 550 hektarjev in se ukvarja s podobno dejavnostjo kot Kobilarna Lipica, je razvidno, da je optimalen način delovanja posestva celovitost upravljanja v okviru ene organizacije. Posestvo Piber v Avstriji že več let upravlja samostojna delniška gospodarska družba, ki je v 100-odstotni lasti države Avstrije, pred tem pa je prav tako celovito upravljanje izvajalo državno podjetje Piber pod neposrednim nadzorom ministrstva za kmetijstvo. Pri tem se je izkazalo, da prejšnji način upravljanja ni bil najučinkovitejši, saj so se nenehno soočali z izgubami in slabimi poslovnimi rezultati. Kobilarna Piber se ukvarja z vzrejo in razvojem črede lipancev (250 konj v Pibru, skupaj z dislociranim posestvom Heldenberg in konji v dunajski španski jahalni šoli pa 360 konj). Večino prihodkov družba kobilarne Piber ustvari z zagotavljanjem konj dunajski španski jahalni šoli in z dopolnilnimi dejavnostmi ogledov kobilarne,

jahanjem in tečaji za jahače. Za kobilarno Piber je ključna povezanost z dunajsko špansko jahalno šolo in njenimi predstavami, ki zaradi svojega pomena in velikega obiska turistov na Dunaju ustvarja visoke prihodke (od 7 do 11 mio evrov letno) in s tem zagotavlja tudi finančno stabilnost delovanja kobilarne Piber. Na posestvu Piber v zadnjih letih narašča tudi število turističnih ogledov (dosegajo obisk okrog 70.000 obiskovalcev letno), gostinska dejavnost in število izobraževalnih tečajev za jahače. Neposredno v zadnjih letih ustvarijo dvakrat več prihodkov iz turistične dejavnosti kot iz neposredne prodaje konj. Hotelske dejavnosti pa v okviru posestva nimajo, kar je glede na povezavo z Dunajem tudi razumljivo.

FRANCIJA

Pravna podlaga za delovanje kobilarn v Franciji je dekret iz leta 2001 o ustanovitvi francoskega inštituta za konje in konjeništvu – L'Institut français du cheval et de l'équitation (IFCE). Nacionalne kobilarne in nacionalna jahalna šola Saumur so združene v **enovito državno podjetje**. Resorni ministri sta ministrstvo za kmetijstvo in ministrstvo za šport.

Osnovna organizacijska struktura:

- deset regionalnih agencij, ki delujejo na področju konjeniškega sektorja in v sodelovanju z lokalnimi oblastmi v posameznih regijah,
- 19 kobilarn, ki ob osnovni dejavnosti sodelujejo pri pripravi gospodarskih, turističnih in kulturnih projektov,
- vodenje nacionalnega registra kopitarjev in celotne konjeniške baze podatkov,
- izobraževanje in usposabljanje v poklicih, povezanih s konjerejo in konjeništvom.

Kobilarne kot ustanove niso zaščitene kot kulturni spomeniki, so pa v nekaterih kobilarnah spomeniško zaščiteni posamezni objekti – Le Pin, stavbni kompleksi (Pompadour, Cluny, Chantilly) in elementi premične kulturne dediščine, npr. kočije, oprema ipd. Francosko konjeniško tradicijo šole klasičnega dresurnega jahanja Cadre Noir of Saumur je Unesco razglasil za kulturni spomenik. Vse kobilarne in šola Cadre Noir of Saumur delujejo kot javne ustanove. Njihov namen je pospeševanje in promocija konjereje in konjeništvu ter dejavnosti, povezanih s konji, sodelovanje s konjeniško »industrijo«, konjerejskimi in konjenišskimi organizacijami. Ustanove se financirajo iz javnih virov (okoli 65 %) in svoje dejavnosti. Intenzivno sodelujejo s konjerejskimi in konjenišskimi organizacijami pri izvedbi konjerejskih in konjeniških prireditev, z lokalnimi turističnimi in kulturnimi organizacijami na področju predstavitev in promocije ter z zasebnimi ustanovami. Ti projekti se izvajajo v različnih oblikah javno-zasebnega partnerstva. Izvajajo več izobraževalnih programov, predvsem s področja konjereje in konjeništvu v kobilarni Le Pin in šoli jahanja v Saumurju ter tudi na nekaterih drugih lokacijah. Te projekte usklajuje mednarodni oddelk IFCE, ki ima v ta namen zagotovljeno sofinanciranje s strani resornih ministrstev. Ena od osnovnih nalog IFCE je vzdrževanje in upravljanje nacionalne podatkovne baze vseh konj ter sodelovanje s konjerejskimi organizacijami na področju vodenja rodovniških knjig pod nadzorom ministrstva za kmetijstvo.

NEMČIJA

Nemčija je ena od vodilnih držav na področju konjeništvu in konjereje, posebno v reji športnih konj. Registriranih imajo več kot milijon konj, letni prihodek od dejavnosti je več kot 5 mrd evrov. Ima štiri vodilne zvezne kobilarne in sedem zveznih. Glavna dejavnost vseh navedenih kobilarn je reja in vzreja toplokrvnih športnih konj za jahanje in vožnje z vprego, nekaj pa se jih je osredotočilo tudi na izobraževanje oziroma usposabljanje ter na sodelovanje s šolami in univerzami.

Glavne dejavnosti v nemških državnih kobilarn so:

- reja in vzreja žrebcev,
- testiranje delovnih sposobnosti konj,
- raziskave in razvoj področja,
- varstvo in ohranjanje žive dediščine.

Poleg tega ponujajo tudi dodatne storitve, in sicer jahanje in vožnje z vpregami, storitve s področja turizma, kot so vodeni ogledi, možnost nastanitve, parada žrebcev, koncerti, pikniki, različni sejmi, ogledi posestva in različni drugi dogodki.

HRVAŠKA

Hrvaška ima eno državno kobilarno (Djakovo in Lipik) tako kot Slovenija. Kobilarna je tudi hrvaški center za rejo konj, njene dejavnosti pa so opredeljene v posebni uredbi vlade Republike Hrvaške. Dejavnosti so vezane skoraj izključno na rejo, vzrejo in prodajo konj, kljub temu pa uredba dopušča uporabo konj tudi v turistične namene.

PORTUGALSKA

Portugalska ima eno državno kobilarno Alter Real, ki je njena nacionalna kobilama. Vzrejajo predvsem konje vrste lusitano. Kobilama ima dolgoletno tradicijo, ustanovljena je bila leta 1748. V njej imajo organizirane vodene ogleda, v ponudbi za obiskovalce so tudi manjši muzej in tečaj jahanja. Kobilarna tesno sodeluje s portugalsko konjeniško šolo, ki uporablja izključno konje kobilarne Alter Real in je zelo podobna dunajski španski jahalni šoli. Je ena od štirih največjih konjeniških akademij na svetu. V šoli imajo organizirane ogleda treninga konj in redne predstave.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

Predlog zakona na tem področju nima posledic.

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona na tem področju nima posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona na tem področju nima posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona na tem področju nima posledic.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Dolgoročni učinki predloga zakona na gospodarstvo bi naj bili pozitivni, saj bi naj bili vzpostavljeni pogoji, ki bodo omogočali nadaljnji razvoj destinacije in posredno omogočali hitrejši razvoj gospodarstvu.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Predlog zakona bo preko svojih dolgoročnih učinkov omogočal razvoj lokalnega okolja (spremljajoče dejavnosti) in generiral nova delovna mesta, kar bo pozitivno vplivalo tudi na zaposlitveno strukturo v lokalnem okolju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona na tem področju nima posledic.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona na tem področju nima posledic.

ZAKON O KOBILARNI LIPICA (ZKL - 1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) Ta zakon ureja upravljanje, dejavnosti, načine izvajanja dejavnosti in načine varstva kulturne dediščine Kobilarne Lipica.

2. člen (izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

- »čreda lipicanskih konj« so vsi lipicanski konji v lasti Republike Slovenije;
- »Kobilarna Lipica« je spomeniško območje državnega pomena (EŠD 7245), ki obsega kraško krajino, preoblikovano za potrebe paše konj, vključno z grajenimi strukturami in čredo lipicanskih konj;
- »koncesionar« je pravna oseba, ki ji je v skladu z 44. členom tega zakona podeljena koncesija za izvajanje nalog javne službe;
- »načrt upravljanja« je dokument, s katerim se določijo strateške in izvedbene usmeritve za celovito ohranjanje spomeniškega območja in način izvajanja njegovega varstva in je podrobneje opredeljen v predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine;
- »nepremičnine izven spomeniškega območja Kobilarne Lipica« je Posestvo Ravne, na katerem poteka vzreja mladih lipicanskih konj in nepremičnine, ki jih ima Republika Slovenija v lasti v vplivnem območju Kobilarne Lipica in izven njega in je namenjeno vzreji lipicanskih konj;
- »velika črka L« je eden izmed uradnih znakov geografske označbe Lipicanec, ki se uporablja izključno za zaznamovanje konjev, za katere so izpolnjeni pogoji iz 2. člena Uredbe o geografski označbi Lipicanec (Uradni list RS, št. 4/99);
- »vplivno območje Kobilarne Lipica« je kulturni spomenik državnega pomena Lipica – Kraška kulturna krajina, EŠD 24521, razglašen z Odlokom o razglasitvi Kraške kulturne krajine v Lipici za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 57/10).

II. SPOMENIŠKO OBMOČJE KOBILARNE LIPICA

3. člen (razglasitev spomeniškega območja in nesnovne dediščine državnega pomena)

S tem zakonom se razglašajo enoto nepremične dediščine Lipica – Kobilarna Lipica, EŠD 7245, za spomeniško območje državnega pomena.

4. člen (pomen spomeniškega območja)

(1) Kobilarna Lipica ima s svojo kulturno krajino, preoblikovano za potrebe paše konj, vključno z grajenimi strukturami in dejavnostjo reje in vzreje lipicancev izjemen kulturni in družbeni pomen za Republiko Slovenijo. Ima posebno kulturno vrednost kot izrazit dosežek človekove ustvarjalnosti in sobivanja v naravnem okolju ter je pomemben del prostora in dediščine Republike Slovenije. Kobilarna je spomeniško območje s krajinskimi, arhitekturnimi, etnološkimi, zgodovinskimi in s simbolnimi ter nesnovnimi vrednotami klasične reje lipicanskega konja.

(2) Kobilarna Lipica je varovana z namenom ohranjanja avtentičnosti kulturne krajine in nadaljevanja tradicionalne reje in vzreje lipicanskih konj v matični kobilarni kot kulturna vrednota. Zakonska zaščita

omogoča ustrezno vzrejo in rejo lipicanskih konj v Kobilarni Lipica, boljšo celostno prepoznavnost spomeniškega območja, spodbuja primerno rabo in poudarja simbolni pomen celote.

5. člen **(vrednote, varovane sestavine in obseg spomeniškega območja)**

(1) Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev spomeniškega območja za kulturni spomenik državnega pomena, so:

- Kobilarna Lipica je v Sloveniji in širšem prostoru edinstvena s svojo več kot štiristoletno zgodovino urejanja kulturne krajine v skrbno izbranim prostoru na robu matičnega Krasa;
- Kobilarna Lipica je matični prostor vzreje avtohtone pasme lipicanskih konj, ki so poimenovani s slovenskim imenom po nekdanji vasi Lipica, ki je sedaj del kobilarne;
- Kobilarna Lipica je izjemno spomeniško območje s kulturno krajino, ki je bila oblikovana z visoko stopnjo sožitja med kulturno rabo in naravnimi značilnostmi prostora za vzrejo lipicancev: z ograjenimi pašniki, dostopnimi drevoredi (Tržaški, Marmontov in Povezovalni drevored), kali in drugimi vodnimi zajetji ter zidom, ki omejuje matično območje kobilarne;
- Kobilarna Lipica je izjemen spomenik skupaj z upravnim središčem z dominirajočo graščino z galerijo Avgusta Černigoja, staro depandanso, kapelo sv. Antona Padovanskega, s starejšimi hlevi in drugimi gospodarskimi poslopji: Velbanco, Jubilejnim hlevom, hlevi z jahalnico Na Borjači, hlevom 9 in 10; objekte so na tej lokaciji načrtno urejali in dopolnjevali od leta 1580 do danes za pašo, vzrejo, oskrbo konj in njihove skrbnike.

(2) Varovane sestavine spomeniškega območja so:

- krajinska ureditev s specifičnim krajinskim tipom odprtih in polodprtih prostorov pašnikov do kamnitega zidu;
- mejni zid grajen v suhozidni tehniki z monumentalnimi vhodi v Kobilarno;
- grajeno jedro na griču v sredi spomeniškega območja Kobilarne;
- krajinska zgradba s kraškimi reliefnimi značilnostmi, parcelacijo, pašniki z lesenimi ograjami;
- kali ter druga vodna zajetja, cisterne in zbiralniki (Fontana, Ledenica);
- komunikacijska mreža poti z drevoredi in razmerji med naravnimi in grajenimi sestavinami;
- lokacija graščinskega kompleksa, kapele Sv. Antona in božjepotne kapelice Lurške Matere božje;
- vse ovrednotene grajene in likovne sestavine krajine;
- zunanosti, vključno z gabariti ovrednotenih hlevov in graščine;
- forma-viva, kamnite parkovne skulpture;
- avtohtoni gradbeni materiali, zlasti lokalni kamen in lesene ograje pašnikov;
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

(3) Spomeniško območje obsega nepremičnine: stavbe št. 2, 5, 6, 7, 8, 73, 74, 75, 77, 92 in 122, vse k. o. 2458 Bazovica; parcele št. 1879, 1880, 1881, 1886, 1887, 1889, 1890/2, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895/1, 1895/2, 1898, 1899/1, 1899/10, 1899/100, 1899/101, 1899/102, 1899/103, 1899/104, 1899/105, 1899/106, 1899/107, 1899/108, 1899/109, 1899/11, 1899/110, 1899/111, 1899/112, 1899/113, 1899/114, 1899/115, 1899/116, 1899/117, 1899/118, 1899/119, 1899/12, 1899/120, 1899/121, 1899/122, 1899/123, 1899/124, 1899/125, 1899/126, 1899/127, 1899/13, 1899/14, 1899/15, 1899/16, 1899/17, 1899/18, 1899/19, 1899/20, 1899/21, 1899/22, 1899/23, 1899/24, 1899/25, 1899/26, 1899/28, 1899/29, 1899/3, 1899/30, 1899/31, 1899/32, 1899/33, 1899/34, 1899/35, 1899/36, 1899/37, 1899/38, 1899/4, 1899/40, 1899/41, 1899/42, 1899/43, 1899/44, 1899/47, 1899/48, 1899/49, 1899/5, 1899/50, 1899/51, 1899/52, 1899/53, 1899/55, 1899/56, 1899/57, 1899/58, 1899/59, 1899/6, 1899/60, 1899/61, 1899/62, 1899/63, 1899/64, 1899/65, 1899/66, 1899/67, 1899/68, 1899/69, 1899/70, 1899/71, 1899/72, 1899/73, 1899/74, 1899/75, 1899/76, 1899/77, 1899/78, 1899/79, 1899/80, 1899/81, 1899/82, 1899/83, 1899/84, 1899/85, 1899/86, 1899/87, 1899/88, 1899/89, 1899/9, 1899/90, 1899/91, 1899/92, 1899/93, 1899/94, 1899/95, 1899/96, 1899/97, 1899/98, 1899/99, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905,

1906, 1907, 1908/1, 1908/2, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 2207/1 in 2208/2, vse k. o. 2458 Bazovica.

6. člen **(kapela sv. Antona Padovanskega)**

- (1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – Kapela sv. Antona Padovanskega (EŠD 3831).
- (2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik z zgodovinskimi in likovnimi vrednotami.
- (3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena, so:
 - neoromanska kapela je izstopajoč del graščinskega kompleksa in glavni sakralni objekt Lipice;
 - kapela ima tri kakovostne stebme oltarje, glavni je posvečen Antonu Padovanskemu, stranska sv. Družini in sv. Janezu Nepomuku.
- (4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:
 - lokacija, osnovna višinska in tlorisna zasnova kapele;
 - zunanja podoba kapele z zvonikom na preslico z dvema zvonovoma in uro;
 - notranja podoba z obstoječimi in morebitnimi starejšimi stenskimi poslikavami;
 - oltarji.
- (5) Kulturni spomenik obsega nepremičnine: stavbo št. 2, k.o. 2458 Bazovica; parcelo št. 1899/42, k.o. 2458 Bazovica.

7. člen **(Velbanca)**

- (1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – Velbanca (EŠD 9172).
- (2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi, arhitekturnimi, etnološkimi in zgodovinskimi vrednotami.
- (3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena, so:
 - izjemen prostorski položaj objekta ob izteku Tržaškega drevoreda;
 - hlev za plemenske žrebce ima v celoti ohranjeno osnovno namembnost;
 - objekt je ključni del starega grajenega jedra Kobilarne;
 - obokan pritlični objekt je najstarejši datiran hlev Kobilarne (1703);
 - objekt ima ohranjeno stavbno zasnovo in dele notranje opreme.
- (4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:
 - namembnost;
 - osnovna prostorska umeščenost objekta;
 - osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta;
 - strešni nakloni in enotna, priporočena kritina z opečnimi korci;
 - fasade z značilnimi ometi in s kamnitimi detajli (portali, okenski okviri);
 - notranja tlorisna razporeditev in ohranjena stavbna oprema.
- (5) Kulturni spomenik obsega nepremičnine: stavbo št. 8, k. o. 2458 Bazovica; parcelo št. 1899/82, k. o. 2458 Bazovica.

8. člen **(Graščina z Galerijo Avgusta Černigoja)**

- (1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine Lipica – Graščina z Galerijo Avgusta Černigoja (EŠD 9173).
- (2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi, arhitekturnimi, etnološkimi, umetnostnozgodovinskimi in zgodovinskimi vrednotami.
- (3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena, so:

- izjemen prostorski položaj objekta zahodno ob izteku Tržaškega drevoreda;
 - objekt je ključni in izhodiščni objekt starega grajenega jedra Kobilarne;
 - objekt ima v večjem delu stavbe ohranjeno upravno namembnost;
 - objekt ima ohranjeno stavbno zasnovo;
 - del objekta je kakovostno nadgrajen v Galerijo Avgusta Černigoja;
 - ob objektu je na zahodni in južni strani terasast vrt.
- (4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:
- osnovna prostorska umeščenost objekta;
 - osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta;
 - strešni nakloni in enotna, priporočena kritina z opečnimi korci ter dimniki;
 - fasade z značilnimi ometi in s kamnitimi detajli (portali, okenski okviri);
 - notranja tlorisna razporeditev s kamnitimi stopnišči;
 - ohranjena ureditev in stavbna oprema galerije ter likovna zbirka del Avgusta Černigoja;
 - ohranjena shema terasastega vrta.
- (5) Kulturni spomenik obsega nepremičnine: stavbi št. 5 in 7, parcele št. 1894, 1899/6, 1899/80, 1899/83 in 1899/84, vse k. o. 2458 Bazovica.

9. člen (Stara depandansa)

- (1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – Stara depandansa (EŠD 9174).
- (2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi, arhitekturnimi in zgodovinskimi vrednotami.
- (3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena, so:
- izjemen prostorski položaj objekta na vzhodni strani upravnega središča;
 - prilitični gospodarski objekt je ključni del starega grajenega jedra Kobilarne;
 - ohranjena je stavbna zasnova z gabariti;
 - dodana je nova, zgodovinsko pričevalna vrednost z muzejsko (doživljajsko) vsebino – Muzej lipicanca.
- (4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:
- osnovna prostorska umeščenost objekta;
 - osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta;
 - strešni nakloni in enotna, priporočena kritina z opečnimi korci;
 - fasade z značilnimi ometi in profiliran venčni zidec pod napuščem.
- (5) Kulturni spomenik obsega nepremičnine: stavbo št. 6, parcelo št. 1899/87 (del parcele na kateri stoji stavba št. 6, k. o. 2458 Bazovica), k. o. 2458 Bazovica.

10. člen (Jubilejni hlev)

- (1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – Jubilejni hlev (EŠD 27626).
- (2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi, arhitekturnimi, etnološkimi in zgodovinskimi vrednotami.
- (3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena, so:
- izjemen prostorski položaj objekta na vzhodnem robu starega grajenega jedra;
 - objekt je ključni del starega grajenega jedra Kobilarne ob hipodromu;
 - hlev je bil postavljen leta 1898/99, ob jubileju vladanja (50. let) cesarja Franca Jožefa;

- ohranjena je stavbna zasnova in namembnost ter deli notranje opreme.
- (4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:
- osnovna prostorska umeščena objekta;
 - osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta;
 - strešni nakloni in enotna, priporočena kritina z opečnimi korci;
 - fasade z značilnimi ometi in s kamnitimi detajli (portali, okenski okviri);
 - notranja tlorisna razporeditev in ohranjena stavbna oprema;
 - namembnost hleva.
- (5) Kulturni spomenik obsega nepremičnine: stavbo št. 77, parcelo št. 1899/37, k. o. 2458 Bazovica.

11. člen

(Hlevi in jahalnica Na Borjači)

- (1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – Hlevi in jahalnica Na Borjači (EŠD 27627).
- (2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi, arhitekturnimi, etnološkimi in zgodovinskimi vrednotami.
- (3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena, so:
- izjemen prostorski položaj objekta – treh hlevov s pokrito jahalnico v jedru Kobilarne;
 - objekt, postavljen leta 1852, je ključni del kobilarne in vzreje mladih konj;
 - ohranjena je stavbna zasnova in njena namembnost;
 - ohranjeni so deli notranje opreme;
 - v tridesetih letih sta bila ob hlevih postavljena dva betonska valjasta silosa za skladiščenje krme.
- (4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:
- osnovna prostorska umeščena objekta s štirimi trakti okoli notranjega dvorišča;
 - osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta;
 - strešni nakloni in enotna, priporočena kritina z opečnimi korci;
 - fasade z značilnimi ometi in s kamnitimi detajli (portali, okenski okviri);
 - notranja tlorisna razporeditev in ohranjena stavbna oprema;
 - namembnost hleva;
 - oblika in funkcija obeh silosov.
- (5) Kulturni spomenik obsega nepremičnine: stavbe št. 73, 74, 75 in 122, parcele št. 1899/34, 1899/91, 1899/92, 1899/93, 1899/94 in 1899/95, vse k. o. 2458 Bazovica.

12. člen

(Hlev 9 in 10)

- (1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – Hlev 9 in 10 (EŠD 27628).
- (2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi, arhitekturnimi, etnološkimi in zgodovinskimi vrednotami.
- (3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena, so:
- pomemben prostorski položaj objekta na vzhodni strani ob Tržaškem drevoredu;
 - objekt je ključni sestavni del širšega grajenega jedra Kobilarne;
 - hlev je bil postavljen leta 1819;
 - ohranjena je stavbna zasnova, detajli in namembnost.
- (4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:
- osnovna prostorska umeščena objekta;
 - osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta;
 - strešni nakloni in enotna, priporočena kritina z opečnimi korci;
 - fasade z značilnimi ometi in s kamnitimi detajli (portali, okenski okviri);

- notranja tlorisna razporeditev in ohranjena stavbna oprema;
 - namembnost hleva.
- (5) Kulturni spomenik obsega nepremičnine: stavbo št. 92, parcelo št. 1899/101, k. o. 2458 Bazovica.

13. člen

(prikaz meje spomeniškega območja in posameznih kulturnih spomenikov)

- (1) Meje spomeniškega območja in posameznih kulturnih spomenikov so določene na digitalnem katastrskem načrtu, ki se uporablja v skladu s Sklepom o začetku uradne uporabe digitalnega katastrskega načrta (Uradni list RS, št. 131/03; datoteka z dne 16. februarja 2017; izvorno merilo 1 : 2880) in vrisane na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1 : 6500.
- (2) Izvirnike načrtov iz prejšnjega odstavka hranita ministrstvo, pristojno za kulturno dediščino in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod).
- (3) Meji spomeniškega območja in vplivnega območja sta informativno prikazani na publikacijski topografski karti v merilu 1 : 30000, ki je kot priloga sestavni del tega zakona.

14. člen

(varstveni režim)

- (1) Za spomeniško območje in posamezne spomenike velja naslednji varstveni režim:
 - ohranjanje in redno vzdrževanje varovanih sestavin v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti gabaritov, oblike, lege, materialov, konstrukcij, struktur in barvne podobe;
 - ohranjanje in strokovno vzdrževanje oblikovanih sestavin kulturne krajine, prostorsko usklajenega součinkovanja vseh ovrednotenih grajenih struktur, vedut spomeniškega območja, zlasti v smereh dostopnih poti z drevoredi;
 - ohranjanje namenske rabe kulturne krajine, prednostno za rejo in vzrejo lipicanskega konja;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje krajinskih sestavin s poudarkom na arboristični negi posameznih dreves in vzdrževanju ograj;
 - ohranjanje ustrezne, primarno osnovne rabe ovrednotenih grajenih struktur;
 - strokovno in redno vzdrževanje kalov, cistern ter drugih vodnih zajetij;
 - zagotavljanje vkopov vseh električnih ali drugi vodov;
 - zagotavljanje dostopa javnosti v obsegu, ki ne ogroža varovanja kulturnega spomenika ter primarne reje in vzreje lipicancev;
 - pri zagotavljanju dostopa gibalno oviranim osebam je treba ohranjati varovane sestavine;
 - v primeru okrnitve kulturnega spomenika je treba zagotoviti vrnitev v prvotno stanje po navodilih Zavoda in v breme povzročitelja;
 - posegi za gradnjo in vzdrževanje infrastrukture so dovoljeni s predhodno določenimi kulturnovarstvenimi pogoji in s mnenjem Zavoda, kadar se s posegi dopolnjuje varovanje funkcij Kobilame, obstoječih objektov in kulturne krajine oziroma so ti nujni za izvajanje nalog po tem zakonu.
- (2) Za ovrednoteno notranjo opremo velja naslednji varstveni režim:
 - ohranjanje notranje opreme v celoti in neokrnjenosti (barve, lege, materialov, oblik, strukture, velikosti);
 - konserviranje – restavriranje izvornih sestavin je možno le pod strokovnim nadzorom pristojnih služb;
 - časna premeščanja opreme za razstave in druge promocije so dovoljena, vendar le po muzejskih standardih in s soglasjem pristojnih strokovnih služb.

15. člen

(pogoji in mnenja Zavoda)

Za vse posege v spomeniško območje, razen če zakon ne določa drugače, je treba predhodno pridobiti kultumovarstvene pogoje in kulturnovarstveno mnenje Zavoda.

16. člen (označevanje spomeniškega območja)

- (1) Spomeniško območje se označi z oznakami, ki ne krnijo likovne podobe ali posameznih delov spomeniškega območja in sicer na način kot ga opredeljujejo predpisi s področja označevanja nepremičnih kulturnih spomenikov.
- (2) Število in mikrolokacije oznak se določijo v načrtu upravljanja spomeniškega območja.

III. TRADICIONALNA REJA IN VZREJA LIPICANSKIH KONJ

17. člen (razglasitev nesnovne dediščine)

S tem zakonom se razglša enoto nesnovne dediščine Tradicionalna reja in vzreja lipicancev, EID 2-00054, za nesnovno dediščino državnega pomena.

18. člen (reja lipicanskih konj)

- (1) Lipicanski konji se v Kobilarni Lipica vzrejajo v skladu z dobro konjerejsko in konjeniško prakso, ki zagotavlja dobrobit in dobro počutje živali.
- (2) Lipicanske konje se redi za namen izvajanja klasične dresure in za vse oblike konjeniškega udejstvovanja pod sedlom in v vpregi. Način reje, rejski cilji, rejske metode in selekcijski program so opredeljeni v rejskem programu za lipicanske konje.
- (3) Lipicanske konje se redi v objektih in na kraških površinah, ki se od njenega nastanka niso bistveno spremenili, se jih je pa kontinuirano izboljševalo in nadgrajevalo z novimi strokovnimi spoznanji in praksami ter z uvajanjem novih tehničnih rešitev.

19. člen (varovane sestavine)

Enota nesnovne dediščine »Tradicionalna reja in vzreja lipicancev« (EID 2-00054) se razglša za nesnovno dediščino državnega pomena z namenom, da se zagotovijo in ohranijo naslednje varovane sestavine:

- reja in vzreja lipicancev v klasičnem tipu;
- pašno-hlevska in prosta reja lipicancev v objektih in na kraških površinah;
- rodovniška knjiga.

20. člen (varstveni ukrepi)

Za celostno ohranjanje nesnovne dediščine državnega pomena in podpiranje posameznikov in skupin, ki so njeni nosilci, veljajo naslednji varstveni ukrepi:

- spodbujanje reje lipicanca v klasičnem tipu;

- spodbujanje kombinirane reje lipicanca v objektih in na kraških površinah;
- spodbujanje neposrednih rejskih praks in uveljavljenih strokovnih praks;
- spodbujanje intenzivnega mednarodnega sodelovanja;
- zagotavljanje pogojev za dokumentiranje, hranjenje, varovanje in raziskovanje nesnovnih prvin reje in vzreje lipicanca (inštituti, muzeji);
- spodbujanje dokumentiranja in hrambe dokumentacije o reji in vzreji lipicanca pri nosilcih.

21. člen
(evidentiranje nosilcev ohranjanja nesnovne dediščine)

Nosilci ohranjanja nesnovne dediščine državnega pomena se evidentirajo v registru nesnovne dediščine.

22. člen
(izvajalec strokovnih nalog)

Strokovne naloge v zvezi z ohranjanjem nesnovne dediščine državnega pomena opravlja Koordinator za varstvo nesnovne kulture dediščine v sodelovanju s krajevno pristojnimi ustanovami za varstvo premične dediščine.

IV. ČREDA LIPICANSKIH KONJ

23. člen
(čreda lipicanskih konj)

- (1) Kobilarna Lipica je izvorna kobilarna lipicanskih konj.
- (2) Čreda lipicanskih konj je kot avtohtona pasma izjemnega pomena, je sestavni del Kobilarne Lipica in je last Republike Slovenije.
- (3) Samo lipicanski konji, ki so potomci plemenskega jedra črede lipicanskih konj iz četrtega odstavka tega člena in so rejeni v Kobilarni Lipica, so lahko označeni z zaščitenim znakom Kobilarne Lipica, ki ga predstavlja velika črka »L« na levem licu ter trimestna matična številka na levem sedlišču. Označevanje konj mora biti izvedeno v skladu s predpisi o zaščiti živali.
- (4) Plemensko jedro črede lipicanskih konj sestavljajo:
 - (a) šest originalnih linij žrebcev (Pluto, Conversano, Napolitano, Favory, Maestoso in Siglavy), in sicer po najmanj štiri plemenske žrebce vsake linije, to je najmanj 24 plemenskih žrebcev;
 - (b) osemnajst klasičnih rodov kobil, in sicer:
 - Sardinia (Sardinia, 1776, Lipica), Spadiglia (Spadiglia, 1778, Lipica), Argentina (Argentina, 1767, Lipica), Africa (Africa, 1747, Kladruby), Almerina (Almerina, 1769, Kladruby), Presciana Bradamanta (Presciana, 1782/1777, Kladruby), Englanderia (Englanderia, 1773, Kladruby), Europa (Europa, 1774, Kladruby), Stornella/Fistula (Stornella/Fistula, 1771, Kopčani), Ivanka/Famosa (Ivanka/Famosa, 1754/1773, Kopčani), Deflorata (Deflorata, 1767, Frederiksborg), Capriola (Capriola, 1785 Kladruby), Rava (Rava, 1755, Kladruby), Gidrana (Gidrane, 1841, Lipica), Djebrin (100 Generale Junior, 1824, Babolna), Mercurio (60 Freies Gestuet, 1806, Radautz), Theodorosta (Theodorosta, 1870, Bukovina), Rebecca Thais (Rebecca, 1914, Višnjevci), to je skupaj najmanj 80 plemenskih kobil;
 - (c) naraščaj do 4. leta starosti, ki je primeren za nadaljnjo vzrejo.
- (5) Za reprodukcijo neprimerne živali ne spadajo v plemensko jedro črede lipicanskih konj.

24. člen
(normativi o reji in vzreji lipicanskih konj)

- (1) Minister, pristojen za živinorejo predpiše podrobnejše normative o reji in vzreji lipicanskih konj. Predhodno pridobi mnenje Koordinatorja za varstvo nesnovne dediščine..
- (2) Normativi reje in vzreje lipicanskih konj obsegajo najmanj kategorijo konj in njihove potrebe glede krme, prostorov, zdravstvenega varstva, osebja ter ostale stroške, s katerimi bo zagotovljena ustrezna tradicionalna oblika reje, vzreje in usposobljenost konj za ohranjanje in razvoj lipicanske pasme.
- (3) Normative reje in vzreje lipicanskih konj je, ob upoštevanju velikosti črede, potrebno obvezno upoštevati pri načrtovanju vsakoletnih stroškov v letnem poslovnem načrtu za izvajanje nalog javne službe.

25. člen
(rejski program)

Za izvajanje strokovnih nalog javne službe, ki se nanašajo na živinorejo na področju konjereje, sklene koncesionar koncesijsko pogodbo z ministrstvom, pristojnem za živinorejo. Koncesionar je dolžan ministrstvu, pristojnem za živinorejo, najkasneje v prvih treh mesecih koledarskega leta poročati o izvajanju potrjenega rejskega programa v preteklem letu, kateri je pripravljen in potrjen v skladu z zakonom, ki ureja živinorejo.

26. člen
(letno poročilo o stanju črede lipicanskih konj)

Koncesionar letno pripravi poročilo o stanju črede lipicanskih konj v Kobilarni Lipica, k kateremu da soglasje njegov organ nadzora in s katerim se seznanijo ministrstvo pristojno za živinorejo. Poročilo mora vključevati najmanj podatke o stanju črede s podatkom o zastopanosti linij in rodov, naraščanjem po posameznih letnikih, številom konj v treningu, v pogodbeni reji, številu prodanih konj, prihodkih iz naslova prodaje konj, številu pripustov, rezultate preizkusov delovne sposobnosti konj, število prevedb, oceno zdravstvenega stanja konj, število poginulih ali usmrčenih konj, oceno reje oskrbe in nege konj v Kobilarni Lipica in pri pogodbenih rejcih, oceno stanja hlevskih zmogljivosti in oceno stanja pašnih površin.

27. člen
(osemenjevalno središče)

Koncesionar za zagotovitev genetske rezerve in genetskega napredka vzpostavi osemenjevalno središče v skladu z veterinarsko in zootehniško zakonodajo, ki deluje v povezavi z izvajanjem nalog javne službe.

V. UPRAVLJANJE S PREMOŽENJEM

28. člen
(obremenitve in odtujitve premoženja)

- (1) Nepremično premoženje spomeniškega območja in nepremično premoženje izven njega, ki je v lasti Republike Slovenije in je namenjeno izvajanju nalog po tem zakonu, se ne sme obremeniti ali odtujiti, razen če ta zakon določa drugače. Pogodbe, sklenjene v nasprotju s to določbo, so nične.
- (2) Plemenskega jedra črede lipicanskih konj, premične kulturne dediščine in pravic intelektualne lastnine Republike Slovenije iz prvega odstavka 30. člena tega zakona, se ne sme obremeniti ali odtujiti, razen v primerih določenih s tem zakonom. Pogodbe, sklenjene v nasprotju s to določbo, so nične.

29. člen

(načrt upravljanja)

- (1) Načrt upravljanja za spomeniško območje Kobilarne Lipica za obdobje petih let pripravi družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o., ki ga uskladi s koncesionarjem in ga sprejme Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada). Pripravlavec pred predložitvijo v sprejem pridobi mnenje nosilca urejanja prostora za poselitev in Zavoda.
- (2) Načrt upravljanja določa najmanj:
 - vizijo varstva in razvoja spomeniškega območja Kobilarne Lipica;
 - strateške in izvedbene cilje upravljanja;
 - pomembna vprašanja razvoja konjereje, konjeništvu in varstva kulturne dediščine, pregled kulturnih vrednot in varovanih sestavin, ki jih je potrebno ohranjati in razvijati;
 - načrt varstva in razvoja posamičnih kulturnih vrednot, ki jih je posebej potrebno ohranjati in razvijati,
 - smernice za načrtovanje predvidenih prostorskih ureditev;
 - ukrepe varstva in razvoja ter v tem okviru načrt investicij s finančnim okvirom;
 - kazalnike in način spremljanja izvajanja;
 - smernice razvoja pridobitnih dejavnosti iz četrtega odstavka 42. člena in 43. člena tega zakona, ki ustrezno valorizirajo primarno dejavnost.
- (3) V načrt upravljanja so vključena tudi območja nepremičnin izven spomeniškega območja, na katerih se izvajajo naloge javne službe po tem zakonu.

30. člen (upravljanje s premoženjem)

- (1) Spomeniško območje po tem zakonu z vsemi nepremičninami, premičninami, nesnovno dediščino ter pravicami intelektualne lastnine, ki so v lasti Republike Slovenije in so potrebne za opravljanje javne službe iz 42. člena tega zakona, ima kot javno korist v brezplačni uporabi koncesionar.
- (2) Nepremično premoženje ali njegove posamezne dele v spomeniškem območju, ki je v lasti Republike Slovenije in je namenjeno izvajanju pridobitne dejavnosti iz 43. člena tega zakona, ima v odplačni uporabi družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o., za kar plačuje tržno najemnino. Kadar družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o. premoženje iz tega odstavka oddaja v nadaljnjo uporabo, mora za to pridobiti soglasje lastnika, za oddajo v nadaljnjo uporabo pa mora zaračunavati tržno najemnino.
- (3) Tržno najemnino iz prejšnjega odstavka tega člena oceni pooblaščenec ocenjevalec vrednosti nepremičnin, ki je imenovan na podlagi zakona, ki ureja revidiranje (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenec cenilec).
- (4) Koncesionar ima za opravljanje nalog javne službe iz prvega odstavka 42. člena tega zakona prednostno pravico pri sklenitvi zakupne pogodbe za kmetijska zemljišča v lasti Republike Slovenije, ki so v vplivnem območju Kobilarne Lipica in izven spomeniškega območja Kobilarne Lipica skladno s predpisi, ki urejajo kmetijska zemljišča.
- (5) Koncesionar lahko uveljavlja predkupno pravico v imenu in za račun Republike Slovenije na naraščaju lipicanskih konj v lasti drugih pravnih in fizičnih oseb v Republiki Sloveniji, če ta naraščaj predstavlja potomstvo žrebcev in kobil Kobilarne Lipica.
- (6) Uporabniki premoženja iz prvega in drugega odstavka tega člena so dolžni s premoženjem ravnati s skrbnostjo dobrega gospodarja in so za uporabo odgovorni lastniku premoženja.

31. člen

(intelektualna lastnina)

- (1) Koncesionar upravlja:
- z imenom in podobo kulturnega spomenika »Kobilarna Lipica«;
 - z geografsko označbo »Lipicanec«, ki je bila na podlagi Uredbe o geografski označbi Lipicanec (Uradni list RS, št. 4/99) vpisana v register označb porekla blaga pri Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino;
 - z znamko »MAESTOSO«, št. 9371187, registrirano pri Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino 20. decembra 1994;
 - z znamko »LIPICA 1580«, št. 9671315, figurativni znak, registrirano pri Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino 22. aprila 1997;
 - z znamko »LIPICA 1580«, št. 200370016, registrirano pri Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino 26. maja 2004;
 - z znamko »KOBILARNA LIPICA«, št. 200370017, registrirano pri Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino 26. maja 2004;
 - z mednarodno znamko »LIPICA 1580«, št. 671631, registrirano pri Mednarodnem uradu Svetovne organizacije za intelektualno lastnino 22. aprila 1997.
- (2) Poleg znamk, navedenih v prejšnjem odstavku, koncesionar upravlja tudi z morebitnimi novo registriranimi znamkami Kobilarne Lipica v lasti Republike Slovenije.
- (3) Brez predhodnega soglasja Vlade Republike Slovenije, s katerim se določi kriterije in višino odškodnine za uporabo znamk, koncesionar ne sme prenesti pravic do uporabe znamke na druge subjekte.

32. člen (izjeme)

- (1) Nepremično premoženje na spomeniškem območju, ki je v lasti Republike Slovenije in ni potrebno za opravljanje nalog po tem zakonu, lahko da lastnik v najem v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države in predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine.
- (2) Premično premoženje na spomeniškem območju, ki je v lasti Republike Slovenije in ne predstavlja kulturne dediščine ter ni potrebno za opravljanje nalog po tem zakonu, lahko lastnik proda, odda v najem ali odtuji v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države.
- (3) Ne glede na določbe 28. člena tega zakona in drugega odstavka tega člena lahko lastnik posamezne konje iz črede lipicanskih konj, ki niso potrebni za izvajanje dejavnosti javne službe, proda, odda v najem ali odtuji v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države. S prodajo, oddajo v najem ali odtujitvijo se ne sme ogroziti dolgoročnega zagotavljanja števila plemenskega jedra črede konj lipicancev iz četrtega odstavka 23. člena tega zakona. Prodajo, oddajo ali odtujitev premoženja iz tega odstavka izvede, v imenu in za račun Republike Slovenije, koncesionar.
- (4) Prihodki od prodaje, oddaje v najem ali odtujitve iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena, predstavljajo prihodek lastnika.
- (5) Vsaka pogodba, sklenjena v nasprotju s tem členom, je nična.

33. člen (stavbna pravica)

- (1) Ne glede na določbe 28. člena tega zakona in ne glede na zakon, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti, lahko vlada na nepremičninah, ki niso namenjene izvajanju nalog iz 42. člena tega zakona, z neposredno pogodbo ustanovi stavbno pravico v korist Holdinga Kobilarna Lipica d.o.o..

- (2) Stavbna pravica iz prvega odstavka tega člena se podeli za obdobje amortizacije predvidene investicije na objektu, za katerega se daje stavbna pravica, vendar največ za obdobje 25 let.
- (3) Holding Kobilarna Lipica d.o.o. plačuje za stavbno pravico nadomestilo.
- (4) Nadomestilo za stavbno pravico iz prejšnjega odstavka tega člena oceni pooblaščen cenilec.
- (5) Ob prenehanju stavbne pravice Republika Slovenija ne plača nadomestila imetniku stavbne pravice, ne glede na določbe zakona, ki ureja stvarnopravna razmerja, o posledicah prenehanja stavbne pravice.
- (6) Podrobnejši pogoji glede omejitev prenosa oziroma zastave stavbne pravice, glede predčasnega prenehanja, glede posegov na nepremičninah na katerih se ustanavlja stavbna pravica in druge medsebojne pravice in obveznosti se opredelijo v pogodbi o ustanovitvi stavbne pravice.

VI. UPRAVLJANJE KOBILARNE LIPICA

a) Holding Kobilarna Lipica d.o.o.

34. člen (Holding Kobilarna Lipica d.o.o.)

- (1) Družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o., katere edini ustanovitelj in družbenik je Republika Slovenija, ki svojega poslovnega deleža ne sme deliti ali prenesti na drugo osebo, skrbi za celovito opravljanje nalog iz tega zakona.
- (2) Družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o., kot obvladujoča družba, ustanovi odvisno družbo za izvajanje naslednjih nalog:
 - naloge javne službe iz prvega odstavka 42. člena tega zakona;
 - naloge pridobitnih dejavnosti povezanih z izvajanjem javne službe iz četrtega odstavka 39. člena tega zakona.
- (3) Družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o., kot obvladujoča družba, lahko ustanovi s soglasjem ustanovitelja odvisno družbo za izvajanje nalog pridobitnih dejavnosti opredeljenih v 43. členu tega zakona.
- (4) Obvladujoča družba in odvisne družbe iz drugega in tretjega odstavka tega člena delujejo po pravilih dejanskega koncerna.

35. člen (pravnoorganizacijska oblika in firma družbe)

- (1) Družba Holding Kobilarna Lipica je družba z omejeno odgovornostjo.
- (2) Firma družbe je: Holding Kobilarna Lipica, d. o. o.
- (3) Za družbo Holding Kobilarna Lipica d.o.o. se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, če ni s tem zakonom določeno drugače.

36. člen (kapital družbe)

(1) Osnovni kapital družbe znaša 10.000.000,00 eurov.

(2) Poslovni in finančni načrt družbe, ki ga sprejeme ustanovitelj, je predpogoj za izvedbo vplačila kapitala.

37. člen (organi družbe)

(1) Družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o. ima naslednje organe:

- poslovodstvo, ki ga predstavlja direktor;
- nadzorni svet;
- skupščino.

(2) Za organe družbe se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Nadzorni svet družbe Holding Kobilarna Lipica d.o.o. sestavlja šest članov, od katerih štiri imenuje vlada na predlog ministra, pristojnega za turizem. Pri imenovanju dveh članov nadzornega sveta, ki predstavljajo delavce, se uporabljajo določila zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.

(4) Za poslovodstvo družbe se poleg določb, ki veljajo za poslovodne osebe po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, smiselno uporabljajo tudi določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, glede nezdružljivosti opravljanja funkcije, prepovedi članstva in dejavnosti, prepovedi in omejitev sprejemanja daril in omejitev poslovanja, ki veljajo za poklicne funkcionarje.

(5) Za člana nadzornega sveta je lahko imenovana fizična oseba, ki poleg pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, izpolnjuje še naslednje pogoje in merila:

- odlikuje ga osebna integriteta in poslovna etičnost;
- njegove izkušnje potrjujeta poslovna uspešnost in ugled;
- ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge bolonjske stopnje, ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge bolonjske stopnje;
- ima najmanj pet let ustreznih delovnih izkušenj iz vodenja ali upravljanja gospodarskih družb in dosega pri svojem delu dobre primerljive rezultate;
- ne opravlja funkcije, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, po tem ali drugem zakonu nezdružljiva s članstvom v nadzornem organu ali organu upravljanja gospodarske družbe, in take funkcije ni opravljal v preteklih šestih mesecih;
- ne sme biti v poslovnem razmerju z družbo ali z njo povezano družbo. Navedeno velja tudi za zakonca, izvenzakonskega partnerja in druge sorodnike člana nadzornega sveta, s katerimi je v sorodstvu v ravni vrsti ali stranski vrsti do vštetelega tretjega kolena ter v sorodstvu po svaštvu do vštetelega drugega kolena.

38. člen (upravljanje z deležem Republike Slovenije v družbi)

Ne glede na zakon, ki ureja Slovenski državni holding, upravlja z deležem Republike Slovenije in uresničuje naloge in pristojnosti skupščine v družbi vlada.

b) Odvisne družbe

39. člen (ustanovitev družbe Kobilarna Lipica d.o.o.)

(1) Holding Kobilarna Lipica d.o.o. za izvajanje nalog iz 42. člena tega zakona ustanovi odvisno družbo z omejeno odgovornostjo. Firma novo nastale družbe se glasi: Kobilarna Lipica d.o.o..

- (2) Edina družbenica družbe Kobilarna Lipica d.o.o. je družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o., ki svojega poslovnega deleža ne sme deliti, prenesti na drugo osebo ali kakor koli obremeniti.
- (3) Kapitalska naložba družbe Holding Kobilarna Lipica d.o.o. v družbi Kobilarna Lipica d.o.o. je ob stečaju oziroma likvidaciji izvzeta iz stečajne oziroma likvidacijske mase dolžnika.
- (4) Družba Kobilarna Lipica d.o.o. ne sme ustanoviti nove odvisne družbe.
- (5) Za organe družbe se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.
- (6) Poslovni in finančni načrt družbe, ki ga sprejeme ustanovitelj, je predpogoj za izvedbo vplačila kapitala.
- (7) Družbenica si dobička ne izplačuje, ampak se ta namenja za izvajanje javne službe iz 42. člena.

40. člen
(ustanovitev in dejavnost družbe Turizem Lipica d.o.o.)

- (1) Družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o. lahko ustanovi za namene izvajanja nalog pridobitnih dejavnosti iz 43. člena tega zakona novo družbo z omejeno odgovornostjo. Firma nove družbe se glasi: Turizem Lipica d.o.o..
- (2) Družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o. mora v družbi Turizem Lipica d.o.o. ohranjati minimalen lastniški delež v višini 25 % in en glas.
- (3) Za organe družbe se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.
- (4) Poslovni in finančni načrt družbe, ki ga sprejeme ustanovitelj, je predpogoj za izvedbo vplačila kapitala.

41. člen
(subsidiarna uporaba zakona, ki ureja gospodarske družbe)

Za družbe ustanovljene po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, če ni s tem zakonom določeno drugače.

VII. NALOGE

42. člen
(naloge javne službe in z njo povezane dejavnosti)

- (1) V okviru izvajanja javne službe se v Kobilarni Lipica izvajajo naslednje naloge:
 - reja in vzreja lipicanskih konj, razmnoževanje, selekcija, rodovništvo, preizkušanje in šolanje konj za potrebe dresurnega jahanja, vprežne vožnje in drugih konjeniških zvrsti;
 - spremljanje reje in vzreje lipicanskih konj v lasti drugih pravnih in fizičnih oseb v Republiki Sloveniji, ki so člani združenja rejcev lipicancev, nudenje strokovne pomoči pri reji in šolanju konjev, nudenje ustreznih plemenjakov in njihovega semena glede na strokovna izhodišča;
 - vodenje izvorne rodovniške knjige lipicancev;
 - pridobivanje, konzerviranje, shranjevanje in distribucija semena;
 - predstavljanje dejavnosti Kobilarne Lipica in razvijanje zavesti o vrednotah Kobilarne Lipica;
 - skrb za posodabljanje rejskega programa skladno z razvojem in dognanji stroke;

- mednarodno sodelovanje s sorodnimi ustanovami in organizacijami na področju konjereje in konjenišva (strokovno sodelovanje in uveljavljanje vloge Kobilarne Lipica na področju reje lipicanca in konjereje);
 - usposabljanje zaposlenih za vzgojo črede, za šolanje konj in testiranje konj;
 - zagotavljanje konj in sodelovanje pri programu protokolarne konjeniške enote slovenske policije;
 - varstvo celostno ohranjanje in promocija kulturne dediščine na spomeniškem območju;
 - zagotavljanje javne dostopnosti območja Kobilarne Lipica na način, ki ne ogroža varovanih sestavin spomenika in je skladen z njegovim družbenim pomenom;
 - ostale naloge iz rejskega programa;
 - investicijsko vzdrževanje objektov in območij, ki je potrebno za izvajanje nalog javne službe iz tega zakona;
 - izvajanje investicij v objekte in območja, ki so potrebne za izvajanje nalog javne službe;
 - vzdrževanje in čiščenje kulturne krajine;
 - izboljševanje stanja in uporabe grajenih delov spomeniškega območja v skladu z njihovimi varovanimi sestavinami in varstvenim režimom;
 - predstavljanje zgodovine Kobilarne Lipica, reje in vzreje lipicancev;
 - hranjenje in predstavljanje zbirke likovnih del Avgusta Černigoja in parkovne plastike-Forma viva iz kraškega kamna v skladu z varovanimi sestavinami in varstvenim režimom;
 - upravljanje z imenom in podobo kulturnega spomenika, geografsko označbo »Lipicanec« in znamkami Kobilarne Lipica.
- (2) Izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka je, zaradi ohranjanja pasme lipicanskih konj v okviru matične kobilarne, ohranjanja kulturne dediščine državnega pomena in ozaveščanja širše populacije o pomenu spomeniškega območja državnega pomena, v javnem interesu.
- (3) Naloge iz prve, druge, tretje, četrte, sedme in enajste alineje prvega odstavka tega člena se podrobno uredijo v rejskem programu za pasmo lipicanski konj v skladu s predpisi, ki urejajo živinorejo.
- (4) V povezavi z izvajanjem javne službe v Kobilarni Lipica se izvajajo naslednje naloge pridobitne dejavnosti:
- ogledi spomeniškega območja in razstav zbirke likovnih del Avgusta Černigoja in parkovne plastike-Forma viva;
 - ogledi programov klasične jahalne šole in treningov ter drugih konjeniških dogodkov;
 - prodaja konj;
 - prodaja semena žrebcev;
 - izobraževanje in usposabljanje na področju konjenišva: jahanje (različni nivoji), vožnja (različni nivoji) in podkovstvo;
 - organiziranje kulturnih in konjerejsko-konjeniških prireditev in programov;
 - organiziranje in izvajanje izobraževalnih, strokovnih in raziskovalnih programov, povezanih s konjerejo, konjeništvom in varstvom kulturne dediščine;
 - druge dejavnosti povezane z javno službo, ki izboljšujejo kvaliteto in pestrost celotne ponudbe Kobilarne Lipica (turistično jahanje, vožnje s kočijo in drugi program).

43. člen (pridobitne dejavnosti)

V okviru izvajanja pridobitnih dejavnosti se v Kobilarni Lipica izvajajo naslednje naloge:

- hotelska dejavnost;
- gostinska dejavnost;
- dejavnosti turističnih agencij (organizacija in vodenje);
- športna in rekreativna dejavnost;
- organiziranje drugih kulturnih in kongresnih prireditev in programov;
- kulturna dejavnost;

- dejavnosti povezane z dobrim počutjem in zdravjem ljudi;
- prodaja spominkov in drugih zaščitenih proizvodov;
- ostale pridobitne dejavnosti, ki izboljšujejo kvaliteto in pestrost celotne ponudbe Kobilarne Lipica.

VIII. KONCESIJA

44. člen (podelitev koncesije)

- (1) Za izvajanje nalog javne službe iz prvega odstavka 42. člena tega zakona se družbi Kobilarna Lipica d.o.o. podeli koncesija.
- (2) Koncesija iz prejšnjega odstavka tega člena se podeli neposredno brez izvedbe postopka z odločbo, ki jo v imenu Republike Slovenije sprejme vlada.
- (3) Koncesija se podeli za obdobje 25 let od sklenitve koncesijske pogodbe.
- (4) Koncesija iz prvega odstavka tega člena ni prenosljiva.

45. člen (zagotavljanje pogojev za neposredno oddajo koncesijske pogodbe)

- (1) Družba iz 39. člena tega zakona mora ves čas trajanja koncesijske pogodbe zagotavljati, da najmanj 80 % njenega skupnega povprečnega prometa v treh zaporednih letih izhaja iz dejavnosti za izpolnitev nalog iz prvega odstavka 42. člena tega zakona.
- (2) Družba ali družbeniki ne smejo skleniti pravnega posla, ki bi omogočal fizičnim osebam ali pravnim osebam, da pridobijo poslovni delež v družbi (posojilne pogodbe z možnostjo konverzije terjatve v poslovni delež, pogodbe o opciji za nakup poslovnega deleža, in podobno).
- (3) V ustanovnem aktu oziroma družbeni pogodbi mora biti zagotovljeno, da družbenik oziroma družbeniki odločilno vplivajo na pomembne odločitve družbe.
- (4) Družba je naročnik po predpisih o javnem naročanju.

46. člen (predmet koncesije)

Predmet koncesije so storitve vezane na naloge javne službe iz prvega odstavka 42. člena tega zakona, katerih izvajanje je v javnem interesu.

47. člen (koncesijska pogodba)

- (1) Koncesijsko razmerje se podrobneje opredeli s koncesijsko pogodbo, ki jo skleneta Republika Slovenija kot koncedent in družba Kobilarna Lipica d.o.o. kot koncesionar.
- (2) S koncesijsko pogodbo se uredijo zlasti naslednja vprašanja:
 - medsebojne pravice in obveznosti koncesionarja in koncedenta v povezavi z izvajanjem nalog za katere je podeljena koncesija;
 - pravice in obveznosti v zvezi z gospodarjenjem s premičninami in nepremičninami v lasti Republike Slovenije, ki so vezane na izvajanje nalog koncesije;
 - finančna vprašanja izvajanja koncesije;

- način in obliko nadzora koncedenta, zlasti glede kvalitete in rokov pri izvajanju nalog koncesije ter gospodarjenja;
- pogodbene sankcije za kršitev pogodbenih obveznosti;
- pravice in obveznosti pogodbenih strank ob spremenjenih okoliščinah;
- vsa druga vprašanja v zvezi z izvajanjem koncesije.

48. člen **(financiranje nalog javne službe)**

- (1) Republika Slovenija plačuje koncesionarju nadomestilo za opravljanje nalog javne službe iz prvega odstavka 42. člena kot plačilo za opravljene storitve.
- (2) Višina nadomestila za izvajanje javne službe, ki ne vključuje DDV, ne sme preseči zneska, potrebnega za kritje finančnega neto učinka na stroške in prihodke, nastale zaradi izpolnjevanja obveznosti izvajanja javne službe iz prvega odstavka 42. člena, pri čemer se upoštevajo s tem povezani prihodki, ki jih koncesionar obdrži.
- (3) Finančni neto učinek se izračuna po naslednji enačbi:

$$\text{Finančni neto učinek} = A - B - C$$
 pri čemer je:
 - A stroški oziroma odhodki, nastali zaradi obveznosti izvajanja javne službe iz prvega odstavka 42. člena tega zakona;
 - B pozitivni finančni učinek, nastal v povezavi z izvajanjem nalog iz četrtega odstavka 42. člena tega zakona;
 - C drugi prihodki.
- (4) Podrobnejšo metodologijo določitve višine stroškov posamezne storitve opravljanja nalog javne službe iz prvega odstavka 42. člena tega zakona se določi v koncesijski pogodbi. Metodologijo pripravi ministrstvo pristojno za turizem v sodelovanju z ministrstvom pristojnim za živinorejo in ministrstvom pristojnim za kulturo.
- (5) Predviden obseg storitev za izvajanje nalog javne službe iz prvega odstavka 42. člena tega zakona koncesionar opredeli v letnem poslovnem načrtu za izvajanje javne službe v Kobilarni Lipica, ki ga posreduje v soglasje ministru, pristojnemu za turizem.
- (6) Koncesionar mora za naloge iz prvega in četrtega odstavka 42. člena tega zakona, zagotoviti ločeno računovodstvo, tako, da izpolnjuje vsaj naslednje pogoje:
 - konti dejavnosti morajo biti ločeni in del ustreznih sredstev ter fiksni stroški se dodelijo dejavnosti v skladu z veljavnimi računovodskimi in davčnimi pravili;
 - variabilni stroški, ustrezní prispevek k fiksnim stroškom in primeren dobiček, povezan z morebitnimi drugimi dejavnostmi izvajalca javne službe, ne morejo v nobenem primeru bremeniti javne službe iz prvega odstavka 42. člena tega zakona;
 - stroški opravljanja javne službe se uravnotežijo s prihodki iz poslovanja in plačili brez možnega prenosa prihodkov na druge dejavnosti, ki jih izvaja koncesionar.

49. člen **(načini prenehanja koncesijskega razmerja)**

- (1) Koncesijsko razmerje preneha s prenehanjem koncesijske pogodbe, prenehanjem koncesionarja, stečajem koncesionarja ali z odvzemom koncesije.
- (2) Koncedent lahko z odločbo odvzame koncesijo, če:

- koncesionar ne izpolnjuje predmeta in obsega opravljanja koncesije, določenih v letnem poslovnem načrtu za izvajanje javne službe;
- koncesionar ne začne opravljati koncesije v roku, določenem v koncesijski pogodbi;
- koncedent ali drugi pristojni organi ugotovijo, da koncesionar izvede hujše kršitve določb koncesijske pogodbe, katere se določijo v pogodbi;
- koncedent ali drugi pristojni organi ugotovijo, da koncesionar uporablja sredstva nenamensko ali jih uporablja v nasprotju s koncesijsko pogodbo;
- v drugih primerih, določenih s koncesijsko pogodbo.

50. člen
(prenehanje veljavnosti koncesijske pogodbe)

- (1) Koncesijska pogodba preneha veljati:
- po poteku časa, za katerega je bila sklenjena;
 - z odpovedjo zaradi odvzema koncesije;
 - s sporazumno razvezo.
- (2) Podrobnejši razlogi in pogoji za odpoved koncesijske pogodbe, odpovedni rok ter druge medsebojne pravice in obveznosti se določijo v koncesijski pogodbi.

51. člen
(podelitev koncesije drugemu koncesionarju)

V primeru, da pride do prenehanja koncesijskega razmerja zaradi prenehanja oziroma stečaja koncesionarja, odvzema koncesije, prenehanja veljavnosti koncesijske pogodbe zaradi odpovedi oziroma sporazumne razveze ali da ne pride do podpisa koncesijske pogodbe, se izvede podelitev koncesije, za predmet koncesije iz 44. člena tega zakona, v skladu z zakonom, ki opredeljuje podeljevanje koncesij.

IX. NADZOR IN KAZENSKE DOLOČBE

52. člen
(nadzor izvajanja javne službe)

Nadzor nad izvajanjem javne službe izvaja ministrstvo, pristojno za turizem. Pri nadzoru izvajanja nalog vezanih na vzrejo in rejo lipicanskih konj sodeluje ministrstvo, pristojno za živinorejo, med tem ko pa pri nalogah vezanih na varovanje kulturne dediščine sodeluje ministrstvo, pristojno za kulturo. Nadzor je lahko napovedan ali nenapovedan.

Za opravljanje revizij pravilnosti in smotnosti poslovanja koncesionarja je, v skladu s pristojnostmi, kot jih določa Zakon o računskem sodišču, pristojno Računsko sodišče Republike Slovenije.

53. člen
(pristojni inšpektorati)

- (1) Izvajanje varstva spomeniškega območja nadzira inšpektorat, pristojen za kulturno dediščino.
- (2) Izvajanje rejskega programa nadzira inšpektorat, pristojen za živinorejo.
- (3) Nadzor zdravstvenega varstva in razmnoževanja živali nadzira veterinarski inšpektorat.

54. člen
(globe)

- (1) Z denarno kaznijo od 1.000 do 4.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če na spomeniškem območju Kobilarne Lipica ravna v nasprotju z varstvenim režimom iz 14. člena tega zakona.
- (2) Z denarno kaznijo od 100 do 500 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.
- (3) Z denarno kaznijo od 100 do 500 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, če na spomeniškem območju Kobilarne Lipica stori katero od dejanj, ki so v nasprotju z varstvenim režimom iz 14. člena tega zakona.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

55. člen (zaznamba statusa kulturnega spomenika)

Pristojno sodišče po uradni dolžnosti v zemljiški knjigi zaznamuje status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih v tretjem odstavku 5. člena tega zakona.

56. člen (ustanovitev družb)

- (1) Javni zavod Kobilarna Lipica se preoblikuje v družbo Holding Kobilarna Lipica d.o.o.. V roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona, vlada izvede vse postopke za preoblikovanje Javnega zavoda Kobilarna Lipica v Holding Kobilarna Lipica d.o.o.. Za preoblikovanje se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, če ni s tem zakonom določeno drugače. Osnovni kapital družbe v celoti zagotovi in vplača ustanovitelj ob preoblikovanju.
- (2) Družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o. v roku treh mesecev po preoblikovanju iz prvega odstavka tega člena ustanovi odvisno družbo Kobilarna Lipica d.o.o.
- (3) Družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o. se začasno, do podelitve koncesije družbi Kobilarna Lipica d.o.o., pooblasti za izvajanje nalog iz prvega odstavka 42. člena tega zakona.
- (4) Ministrstvo, pristojno za turizem, sklene z družbo Holding Kobilarna Lipica d.o.o. pogodbo o izvajanju nalog iz prvega odstavka 42. člena tega zakona, za obdobje do ustanovitve družbe Kobilarna Lipica d.o.o..

57. člen (preneha mandata organom javnega zavoda)

Z dnem preoblikovanja Javnega zavoda Kobilarna Lipica v družbo Kobilarna Lipica d.o.o. preneha mandat vsem organom obstoječega javnega zavoda, razen direktorju, ki nastopi v funkciji direktorja družbe Holding Kobilarna Lipica d.o.o. do izteka mandata.

58. člen (zaključna in otvoritvena bilanca)

- (1) Zaradi statusnega preoblikovanja mora Javni zavod Kobilarna Lipica pripraviti letno poročilo v skladu z 22. členom Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE), novoustanovljena družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o. pa otvoritveno bilanco stanja.

(2) Z dnem preoblikovanja Javnega zavoda Kobilarna Lipica v družbo Holding Kobilarna Lipica d.o.o. prenese v poslovne knjige ministrstva, pristojnega za turizem.

59. člen
(pravno nasledstvo)

V veljavna pogodbeno razmerja Javnega zavoda Kobilarna Lipica vstopa, z dnem preoblikovanja, družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o.

Uslužbenci Javnega zavoda Kobilarna Lipica, z dnem preoblikovanja nadaljujejo z delom v družbi Holding Kobilarna Lipica d.o.o., kot univerzalnem pravnem nasledniku.

60. člen
(rok za pripravo pravilnika)

V roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona pripravi ministrstvo, pristojno za živinorejo, predpis iz 23. člena tega zakona.

61. člen
(rok za pripravo načrta upravljanja)

Družba Holding Kobilarne Lipica d.o.o. najkasneje v roku šestih mesecev od ustanovitve uskladi in predloži Vladi RS v sprejem Načrt upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica za obdobje 5 let.

62. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati Zakon o Kobilarni Lipica (Uradni list RS, št. 29/96, 79/06, 107/06, 33/07, 19/14 in 38/16), Uredba o razmejitvi premoženja na zavarovanem območju Kobilarne Lipica (Uradni list RS, št. 58/14) in Uredba o načrtu prostorskih ureditev za območje Kobilarne Lipica – I. del ((Uradni list RS, št. 76/08).

63. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITVE K ČLENOM:

I. SPLOŠNE DOLOČBE

k 1. členu

V prvem členu je opredeljen predmet zakona s katerim se ureja upravljanje, dejavnosti, načine izvajanja dejavnosti in načine varstva kulturne dediščine Kobilarne Lipica.

k 2. členu

V izogib morebitnemu napačnemu tolmačenju določenih izrazov in z namenom lažjega razumevanja vsebine določb zakona, so v tem členu podrobneje opredeljeni posamezni izrazi oziroma pojmi.

II. SPOMENIŠKO OBMOČJE KOBILARNE LIPICA

k 3. členu

Uvodoma je razglašena enota nepremičnine dediščine Kobilarne Lipica kot spomeniško območje državnega pomena, med tem ko je tradicionalna reja in vzreja konj razglašena za nesnovno dediščino državnega pomena.

k 4. členu

V 4. členu je pojasnjen pomen in kulturna vrednost spomeniškega območja Kobilarne Lipica za Republiko Slovenijo predvsem z vidika pomena zaščite krajinskih, arhitekturnih, etnoloških in zgodovinskih značilnosti območja za nadaljnjo tradicionalno rejo in vzrejo lipicanskih konj in njihova medsebojna povezanost.

k 5. členu

V 5. členu so opredeljene vrednote, ki upravičujejo razglasitev Kobilarne Lipice kot spomenika državnega pomena, navedene so sestavine spomeniškega območja ter navedene konkretne številke stavb in parcelne številke nepremičnin, ki spadajo v spomeniško območje.

Ker je želja, da se spomeniško območje Kobilarne Lipica obravnava kar se da celovito na enem mestu, so v nadaljnjih določbah (od 6. do 12. člena) opredeljeni tudi posamezni objekti kulturne dediščine, ki se direktno razglašajo s tem zakonom za spomenike državnega pomena in ne z odlokom vlade, kakor to predvideva zakon, ki ureja varovanje kulturne dediščine.

k 6. členu

V 6. členu so navedene značilnosti, vrednote za razglasitev kulturnega spomenika in varovane sestavine za spomenik Lipica – Kapela sv. Antona Padovanskega.

k 7. členu

V 7. členu so navedene značilnosti, vrednote za razglasitev kulturnega spomenika in varovane sestavine za spomenik Lipica – Velbanca.

k 8. členu

V 8. členu so navedene značilnosti, vrednote za razglasitev kulturnega spomenika in varovane sestavine za spomenik Lipica – Graščina z Galerijo Avgusta Černigoja.

k 9. členu

V 9. členu so navedene značilnosti, vrednote za razglasitev kulturnega spomenika in varovane sestavine za spomenik Lipica – Stara depandansa.

k 10. členu

V 10. členu so navedene značilnosti, vrednote za razglasitev kulturnega spomenika in varovane sestavine za spomenik Lipica – Jubilejni hlev.

k 11. členu

V 11. členu so navedene značilnosti, vrednote za razglasitev kulturnega spomenika in varovane sestavine za spomenik Lipica – Hlevi in jahalnica Na Borjači.

k 12. členu

V 12. členu so navedene značilnosti, vrednote za razglasitev kulturnega spomenika in varovane sestavine za spomenik Lipica – Hlev 9 in 10.

k 13. členu

V tem členu je navedeno v katerih dokumentih so določene meje spomeniškega območja in posameznih kulturnih spomenikov, ter mesto hranjenja izvirkov.

k 14. členu

Člen opredeljuje varstveni režim v spomeniškem območju in v zvezi s posameznimi kulturnimi spomeniki. Navedene so omejitve v zvezi s posegi v prostor ter ravnanji z nepremičninami in opremo. Varstveni režim zagotavlja varovanje kulturne dediščine in ohranjanje značilnosti območja, zaradi katerih je območje razglašeno za spomenik državnega pomena.

k 15. členu

Člen opredeljuje pogojenost pridobitve soglasja Zavoda za kulturno dediščino za vse posege v spomeniškem območju.

k 16. členu

Zaradi ohranjanja vizualne podobe krajine in spomeniškega območja so določene omejitve v zvezi z označevanjem oziroma postavljanjem oznak v spomeniškem območju.

III. TRADICIONALNA REJA IN VZREJA LIPICANCEV

k 17. členu

S tem členom se razglašajo tradicionalna reja in vzreja lipicanskih konj za nesnovno dediščino državnega pomena, s čimer se poudarja pomen ustrezne reje tudi z kulturno varstvenega vidika, kar je potrebno tudi v postopkih umeščanja na UNESCO-ov seznam znamenitosti.

k 18. člen

V tem členu so predstavljene osnovne značilnosti reje in vzreje lipicanskih konj, na osnovi katerih se ta smatra za nesnovno kulturno dediščino. Podrobneje se način reje, rejski cilji, rejske metode in selekcijski program opredeli v rejskem programu.

k 19. členu

V tem členu so navedeni razlogi zakaj se tradicionalna reja in vzreja opredeljuje kot nesnovna kulturna dediščina in kaj so glavne varovane sestavine.

k 20. členu

Ta člen opredeljuje ukrepe, ki jih je potrebno izvajati z namenom ohranjanja nesnovne kulturne dediščine in podpiranja njenih nosilcev.

k 21. členu

Člen navaja mesto oz. evidenco, v kateri se evidentirajo nosilci nesnovne kulturne dediščine.

k 22. členu

Z namenom jasne opredelitve izvajalca strokovnih nalog v zvezi z ohranjanjem nesnovne dediščine državnega pomena je navedeno, da to izvaja Koordinator varstva nesnovne dediščine, kar je Slovenski etnografski muzej, ki je pooblaščen za izvajanje nalog, ki so zapisane v 98. členu Zakona o varstvu kulturne dediščine. Pri izvajanju strokovni nalog koordinator sodeluje s krajevno pristojnimi ustanovami za varstvo premične dediščine.

IV. ČREDA LIPICANSKIH KONJ

k 23. členu

V tem členu je Kobilarna Lipica opredeljena kot izvorna kobilarna lipicanskega konja, ki je pod posebnim varstvenim režimom. Zaščitni znak kobilarne Lipica in njenih konjev je na podlagi Uredbe o geografski označbi Lipicanec (Uradni list RS, št. 4/99) velika črka »L« na levem licu konja. Po žigu se takoj lahko prepozna konja iz Kobilarne Lipica. Žig dobijo konji v starosti 1 leta. Žigosanje se izvaja skladno s predpisi, ki urejajo to področje vključno z zakonodajo, ki opredeljujejo zaščito živali. Konji, ki ne izvirajo iz Kobilarne Lipica (niso potomci plemenskega jedra črede lipicanskih konj), tega žiga ne morejo in ne smejo imeti. Opredeljeno je plemensko jedro črede z navedbo vseh linij žrebcev in potrebnim številom le-teh, navedene so tudi vse linije rodov kobil z najmanjšim potrebnim številom za nadaljnjo rejo. Poleg tega je kot plemensko jedro opredeljen tudi celoten naraščaj do 4. leta starosti, ki je primeren za nadaljnjo vzrejo. V plemensko jedro pa ne sodijo neplodne živali.

k 24. členu

Člen opredeljuje, da se reja konj podrobneje opredeli s podzakonskim aktom, ki ga sprejme minister pristojen za kmetijstvo. V zadevnem aktu se določi normative za rejo lipincev z navedbo minimalnih vsebin. Upoštevanje potrjenih normativov je obvezno pri načrtovanju stroškov za posamezno leto, potrjenih v letnem poslovnem načrtu za izvajanje javne službe. Pri izračunih je potrebno upoštevati celotno čredo, in ne le plemenskega jedra. S tem določilom se bo možno izogniti morebitnim splošnim varčevalnim ukrepom, ki so v preteklosti že vplivali na poslabšanje stanja črede v Lipici, predvsem v povezavi s kadri. Zaščititi je potrebno poleg osnovne nege tudi nadgradnjo in sicer usposobljenost živali, ki v zadnjih letih ni na zadostni ravni, poleg tega pa prihaja tudi do odstopanj glede na veljavne standarde. S primerno usposobljenostjo konj bi lahko dosegali tudi bistveno višje cene pri prodaji. V primerih varčevanja je potrebno upoštevati, da gre v primeru Kobilarne Lipica za plemenite živali, od katerih se zahteva določeno znanje in usposobljenost, kar pa je ob restriktivnih pogojih nemogoče doseči. Daljše časovno obdobje takega stanja lahko bistveno poslabša kvaliteto črede v celoti, česar pa se ne sme dopustiti. Ustanovitelj mora vsako leto za izvedbo javne službe, ne glede na ostale predpise, zagotoviti sredstva v potrebni višini za izvedbo vseh nalog javne službe v skladu z velikostjo črede in potrjenimi pogoji in normativi.

k 25. členu

Izvajalec javne službe v Kobilarni Lipica (koncesionar) izvaja vzrejo in rejo konj lipincev v skladu rejskim programom, ki se ga pripravi in posodablja v skladu z relevantno zootehniško zakonodajo. Za izvajanje strokovnih nalog javne službe, ki se nanašajo na živinorejo na področju konjereje, sklene koncesionar koncesijsko pogodbo z ministrstvom, pristojnem za živinorejo. Koncesionar je dolžan ministrstvu, pristojnem za živinorejo, najkasneje v prvih treh mesecih koledarskega leta poročati o izvajanju potrjenega rejskega programa v preteklem letu. Upoštevati je potrebno da gre pri lipicanskih konjih za živali, pri katerih se pri vzreji teži k čim kvalitetnejši plemenski čredi, ki je v prvi vrsti namenjena predstavitvenim dejavnostim in tako zaradi izgleda kot usposobljenosti in znanja, predstavlja neprecenljivo vrednost, zato bo pri izvajanju rejskega programa koncesionar sodeloval tako z Združenjem rejcev lipicanca, kot s strokovnjaki veterinarske in biotehnične fakultete, po potrebi pa tudi z drugimi strokovnjaki in strokovnimi organizacijami s področja konjereje.

Dalj časa trajajoče pomanjkljivosti pri reji, vzgoji in usposobljenosti črede predstavlja veliko tveganje za poslabšanje kvalitete črede, ki jo je na kratek rok nemogoče popraviti. Veljavni rejski program nima roka za iztek veljavnosti. Glede na to, da se tudi stroka s tega področja razvija in prihaja do novih dognanj v zvezi z ustrezno rejo in vzrejo konj, je potrebno ne glede na določila zakona, ki opredeljuje rejski program, le tega po potrebi posodabljati.

k 26. členu

Glede na pomen, ki ga ima Kobilarna Lipica za Slovenijo in slovensko javnost, mora le-ta enkrat letno pripraviti celovito informacijo o stanju črede, še posebno zaradi večletnih stalnih negativnih medijskih objavah. Kobilarna Lipica je nacionalno bogastvo, ki ga je potrebno ohranjati za zanamce in je zato

transparentnost ena izmed osnovnih zadev, ki jih javnost pričakuje v zvezi z ravnanjem s čredo lipicanskih konj. Člen predpisuje minimalne vsebine poročila. Bistveni element poročila je tudi uspešnost preizkusov delovne sposobnosti konj. Pri teh preizkusih se je v zadnjih letih zamujalo, kar pa lahko vpliva tudi na nadaljnjo uspešnost posameznega konja, če se prične z učenjem starejših živali, kot pa je to predpisano oziroma optimalno. Poročilo je sestavni del poslovnega poročila koncesionarja.

k 27. člen

Za zagotovitev nadaljnega primerne stanja črede in njenega razvoja je nujno potrebno zagotoviti primerno genetsko rezervo. Na potrebo po osemenjevalnem središču v skladu z veterinarsko in zootehniško zakonodajo v Kobilarni Lipica strokovnjaki opozarjajo že več let, vendar do sedaj na tem področju ni prišlo do kvalitetnega premika. Z vzpostavitvijo tega središča bi bil zagotovljen dolgoročni razvoj in ohranitev črede plemenskih živali, poleg tega pa bo možno iz tega naslova generirati tudi dodatne prihodke.

V. UPRAVLJANJE S PREMOŽENJEM

k 28. členu

Glede na pomen območja Kobilarne Lipica kot spomenika državnega pomena je v tem členu posebej izpostavljena njena zaščita. Nepremičnega premoženja iz zavarovanega območja in izven zavarovanega območja, ki je namenjeno izvajanju nalog tega zakona, ni možno na noben način odtujiti ali kakorkoli obremeniti, razen če ta zakon opredeljuje drugače. Navedena omejitev velja tudi za plemensko jedro črede konj lipicancev, premično kulturno dediščino in pravice intelektualne lastnine. To pa pomeni tudi zavezo lastnika, da omogoči take pogoje za izvajanje dejavnosti, da se bodo le-te lahko razvijale v skladu s trendi na posameznem področju, ter da bodo zagotovljeni pogoji, ki bodo omogočali tudi primerno vzdrževanje in obnovo tega premoženja.

k 29. členu

Ta člen opredeljuje načrt upravljanja, ki predstavlja strategijo razvoja vseh dejavnosti v Kobilarni Lipica, s poudarkom na javni službi. Načrt upravljanja predstavlja obvezen dokument v skladu z 59. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine. Načrt upravljanja je dokument, s katerim se določijo strateške in izvedbene usmeritve za celovito ohranjanje spomenika ali spomeniškega območja in način izvajanja njegovega varstva. Načrt upravljanja je treba sprejeti za vse spomenike in spomeniška območja, ki imajo upravljavca.

V načrt upravljanja so vključene tudi aktivnosti, ki se v zvezi z javno službo izvajajo na posestvih, ki jih uporablja Kobilarna Lipica izven zavarovanega območja in so v lasti Republike Slovenije. Pripravi ga družba, ki skrbi za celovito izvajanje dejavnosti v Kobilarni Lipica in sicer v sodelovanju z ministrstvi, pristojnimi za posamezno dejavnost (MGRT, MKGP, MK, MOP), sprejme pa ga Vlada Republike Slovenije. Načrt upravljanja Kobilarne Lipice glede na njeno specifiko izvajanja nalog, ki niso javna služba so pa z njo povezane, vsebuje tudi smernice za razvoj tržnih dejavnosti, ki se izvajajo na območju kulturnega spomenika in so pomembne tako za valorizacijo primarne dejavnosti, kot tudi za ohranjanje in razvoj celostne podobe in vrednosti Kobilarne Lipica.

Poudariti je potrebno, da Kobilarna Lipica trenutno sploh nima načrta upravljanja, saj je zadnji sprejeti potekel v letu 2014.

k 30. členu

Ta člen določa, da ima vse nepremičnine in premičnine v spomeniškem območju, kot tudi tistih, ki se jih uporablja za izvedbo javne službe izven zavarovanega območja in so v lasti Republike Slovenije, v brezplačni uporabi koncesionar in sicer kot javno korist. Podobno velja tudi za intelektualne pravice v lasti RS in so vezane na javno službo.

Nepremično premoženje (oz. njegove posamezne dele), ki je namenjeno izvajanju nalog pridobitnih dejavnosti ima v odplačni uporabi družba (holding ali odvisna družba), ki plačuje tržno najemnino, katero določi pooblaščen cenilec.

Za nemoteno izvajanje javne službe je tudi pomembno, da ima koncesionar prednostno pravico do zakupa kmetijskih zemljišč in gozdov v lasti Republike Slovenije, ki jih daje v zakup Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in so v vplivnem območju Kobilarna Lipica in izven spomeniškega območja ter so potrebne za izvajanje nalog javne službe.

Kobilarna Lipica posoja določene žrebce za razplod tudi ostalim rejcem lipicancev, vendar do sedaj niso bile določene kakršne koli pravice Kobilarne Lipica do takega naraščaja. S ciljem izboljšave genetske rezerve, ima Republika Slovenija s tem predlogom predkupno pravico do tistega naraščaja, katerega starši so plemenski žrebci in kobile iz črede Kobilarne Lipica.

Uporabnikom premoženja je naloženo, da ravnajo z državnim premoženjem s skrbnostjo dobrega gospodarja.

k 31. členu

V povezavi s pomembnostjo intelektualne lastnine v Kobilarni Lipica je potrebno to področje posebno zakonsko opredeliti. Z imenom kulturnega spomenika, geografsko označbo »Lipicanec« in vsemi zaščitenimi blagovnimi znamkami upravlja koncesionar oz. izvajalec javne službe. Vse podrobnosti v zvezi z geografsko označbo so zajete v Uredbi o geografski označbi »Lipicanec« (Uradni list RS, št. 4/99). Koncesionar upravlja prav tako s petimi blagovnimi znamkami, ter tudi z morebitnimi novo registriranimi znamkami, ki jih registrira. Pravica uporabe znamke za druge pravne osebe je možna samo s soglasjem Vlade RS, na osnovi predhodno potrjenih pogojev in meril oziroma kriterijev in določene odškodnine, odvisno od namena uporabe.

k 32. členu

Ta člen določa izjeme od razpolaganja s premoženjem glede na izrecno prepoved iz 28. člena tega zakona, ki prepoveduje odtujitev ali obremenitev. Ta člen določa, da se nepremično premoženje, ki se ga ne potrebuje za izvajanje nalog po tem zakonu, lahko da v najem v skladu s predpisi, ki urejajo področje ravnanja s stvarnim premoženjem države. V poštev za tako izjemo lahko pridejo zgolj manjši deli zgradb za t.i. servisne oziroma dopolnilne dejavnosti, ki izboljšujejo kvaliteto ponudbe glede na veljavne standarde, kot npr.: frizerski salon, kozmetični ali masažni salon ipd., v najem pa ne more dati kakršnih koli drugih delov nepremičnega premoženja, ki je potrebno za opravljanje dejavnosti npr.: travniki, pašniki ipd. Za prepoved razpolaganja se ne štejejo aktivnosti v okviru izvajanja nalog, npr.: najem konferenčne dvorane, hotelska dejavnost, najem prostora za zunanje izvajalce v okviru prireditev itd.

Člen določa tudi možnosti prodaje, oddaje v najem ali odtujitve premičnega premoženja, ki se ne potrebuje za opravljanje nalog tega zakona, kamor štejejo predvsem razna iztrošena oprema in stroji.

Prav tako je možna prodaja konj, ki predstavljajo višek črede, pri čemer se s prodajo, oddajo v najem ali odtujitvijo se ne sme ogroziti števila plemenskega jedra črede lipicanskih konj. Dejstvo je, da se vsako leto pojavlja določen višek črede, ki ni potreben za ohranjanje črede lipicanskih konj in predstavlja finančno obremenitev za lastnika, zato je smiselno, da se jih proda, odda v najem ali odtuji. Predlog za prodajo, oddajo v najem ali odtujitv podajo strokovne službe koncesionarja ob posvetovanju z ustreznimi strokovnimi institucijami s področja vzreje in reje konj. Navedene postopke v imenu in za račun RS izvede koncesionar.

Prihodki, ki nastajajo iz naslova premoženja, ki je v lasti RS, so prihodki lastnika.

k 33. členu

Na nepremičninah, ki niso namenjene izvajanju javne službe, lahko vlada podeli stavbno pravico družbi, ki skrbi za celovito opravljanje nalog tega zakona. S podelitvijo stavbne pravice bo omogočeno družbi neposredno vlaganje v infrastrukturo, ki je namenjena izvajanju pridobitnih dejavnosti in omogočeno iskanje sredstev za potrebne investicije na trgu. Dejstvo je, da brez stavbne pravice družba nima realnih pogojev za pridobitev potrebnih investicijskih sredstev na trgu. S tem se posredno razbremenjuje tudi državni proračun, saj ne bo potrebno zagotavljati proračunskih sredstev za predvidene investicije, ki bi drugače bremenile Republiko Slovenijo kot lastnika zadevnih nepremičnin in sicer vsaj v višini potrebnih investicijsko vzdrževalnih del. Stavbno pravico dobi družba odplačno in sicer za obdobje trajanja

amortizacije predvidene investicije, vendar največ za obdobje 25 let. Imetnik stavbne pravice po prenehanju stavbne pravice ni upravičen do nadomestila.

VI. UPRAVLJANJE KOBILARNE LIPICA

k 34. členu

Ta člen določa, da se Javni zavod Kobilarna Lipica preoblikuje v družbo Holding Kobilarna Lipica d.o.o.. Edini ustanovitelj in družbenik je Republika Slovenija, ki pa svojega deleža ne sme deliti ali prenesti na drugo osebo. Ta družba s soglasjem ustanovitelja za izvajanje nalog javne službe in z njo povezanih nalog pridobitnih dejavnosti tega zakona ustanovi odvisno družbo, prav tako pa lahko za ostale naloge pridobitnih dejavnosti ustanovi novo odvisno družbo. Z namenom ohranitve celovitosti Kobilarne Lipica in koordiniranega izvajanja različnih dejavnosti, je predvideno, da bo družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o., skrbela za celovito izvajanje nalog tega zakona, med tem ko za izvajanje posameznih sklopov nalog ustanovi prej omenjeni odvisni družbi.

k 35. členu

Ta člen definira pravno organizacijsko obliko holdinga, ki je družba z omejeno odgovornostjo in firmo družbe.

k 36. členu

Ta člen določa višino osnovnega kapitala, ki ga ustanovitelj zagotovi ob ustanovitvi in sicer v višini 10.000.000 eurov. Osnovni kapital bo namenjen za pokrivanje začetnih stroškov poslovanja, nujne investicije ter za pokrivanje ustanovitvenih vložkov v odvisnih družbah. Predhodna analiza izkazuje, da je vložek ustanovitelja potreben za zagon in nemoteno poslovanje in da je vložen pod podobnimi pogoji, kot to velja v primerljivih naložbah v zasebnem sektorju. Predpogoj za vplačilo kapitala je ustrezen poslovni načrt, ki bo upravičeval potrebno višino osnovnega kapitala.

k 37. členu

Družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o. ima od organov družbe poslovodstvo, nadzorni svet in skupščino. Naloge in pristojnosti skupščine uresničuje vlada, nadzorni svet pa ima 6 članov. Glede na dejstvo, da gre za družbo, ki je v 100% lasti države, so v tem členu navedeni tudi določeni dodatni pogoji za poslovodstvo in člane nadzornega sveta, ki jih ti, poleg pogojev iz zakona, ki ureja gospodarske družbe, morajo izpolnjevati. Podrobnosti glede pristojnosti, nalog, postopkov in drugih vprašanj se uredi v aktu o ustanovitvi.

k 38. členu

V tem členu je opredeljena izjema glede na zakon, ki ureja Slovenski državni holding, saj po tem zakonu upravlja z deležem Republike Slovenije in uresničuje pravice Republike Slovenije, kot družbenika v družbi Holding Kobilarna Lipica d.o.o. vlada, med tem ko je za spremljanje kapitalske naložbe pooblaščen ministrstvo, pristojno za turizem. Razlog za takšno odločitev izhaja tako iz specifik delovanja družbe (poslovanje na spomeniškem območju državnega spomenik), kakor dejstva, da bo imela zadevna družba 100% lastništvo in nadzor nad odvisno družbo, ki bo izvajala javno službo, katera bo neposredno financirana iz državnega proračuna. Tovrsten način upravljanja omogoča tudi lažjo izpolnitev enega izmed pogojev za neposredno podelitev koncesije za javno službo odvisni družbi holdinga.

k 39. členu

Holding Kobilarna Lipica d.o.o. bo za namene izvajanja nalog javne službe ustanovil odvisno družbo z omejeno odgovornostjo, katere firma se glasi Kobilarna Lipica d.o.o. V tej družbi je edini lastnik holding, ki svojega deleža ne sme deliti ali prenesti na drugo osebo. Podana je tudi prepoved nadaljnjega ustanavljanja odvisnih družb. Organi družbe se oblikujejo v skladu z zakonodajo, ki opredeljuje gospodarske družbe. Ker je osnovni namen ustanovitve družbe Kobilarna Lipica d.o.o. izvajanje nalog javne službe, je zakonsko določena tudi prepoved izplačevanja dobička družbenici, ampak se ta namenja za izvajanje nalog javne službe.

k 40. členu

Družba Holding Kobilama Lipica d.o.o. pa lahko za izvajanje nalog vezanih na pridobitno dejavnost opredeljenih v 40. členu zakona ustanovi tudi novo odvisno družbo z omejeno odgovornostjo, katere firma se glasi Turizem Lipica d.o.o.. Ustanoviteljica oz. družabnica mora ohraniti kontrolni delež v tej odvisni družbi. Organi družbe se oblikujejo v skladu z zakonodajo, ki opredeljuje gospodarske družbe.

k 41. členu

Ta člen opredeljuje, da se za družbe, katerih ustanovitev je predvidena v okviru tega zakona, uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, če ni s tem zakonom določeno drugače.

VII. NALOGE UPRAVLJAVCA KOBILARNE LIPICA

k 42. členu

V prvem odstavku tega člena so opredeljene naloge javne službe, ki se jih mora v Kobilarni Lipica izvajati po tem zakonu. Naloge javne službe se nanašajo predvsem na primarno dejavnost, to je reja in vzreja konj Lipicancev in varovanje kulturne dediščine. Med te naloge pa sodi tudi zagotavljanje dostopnosti na območje in do informacij o Kobilarni Lipica ter predstavljanje njene dejavnosti. V preteklih nekaj letih so bile težave predvsem zaradi pomanjkanja ustreznega kadra pri izvajanju nalog, vezanih na konjerejo in konjenišvo, ki je najpomembnejša dejavnost Kobilarne Lipica. Brez ustrežno usposobljenega kadra ni možno zagotavljati ustrežne in ustrežno usposobljene črede, kar pa posledično negativno vpliva tudi na druge dejavnosti. Premalo je bilo tudi predstavitvenih dejavnosti, čeprav je to ena od osnovnih nalog javne službe, in to predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Če se želi ohraniti Kobilarno Lipica in čredo konj na nivoju, ki bo za tako kobilarno primeren (ne nazadnje je bila kobilarna ustanovljena kot dvorna kobilarna Habsburžanov), se tak scenarij ne sme več ponoviti. Precej je bilo v zadnjih letih narejenega na izboljšanju infrastrukture za javno službo, bistveno premalo pa na kadrih. Večji poudarek je potreben tudi pri vzreji in usposabljanju/treniranju konj, ki so namenjeni za prodajo, saj trenutno stanje ni na zadovoljivem nivoju, ne po številu prodanih konj, kot tudi ne po ceni, ki je za posameznega konja dosežena.

Dejavnost javne službe je vezana tudi na kulturni spomenik. Dejavnost javne službe varstva obsega predvsem: dokumentiranje, vrednotenje, interpretiranje in raziskovanje dediščine, ohranitev dediščine ter preprečevanje škodljivih vplivov nanjo, upravljanje dediščine, omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej, njeno predstavljanje javnosti in razvijanje zavesti o njej. Prav tako so naloge javne službe vezane na upravljanje s premoženjem in pravicami intelektualne lastnine. Naštete so vse naloge javne službe v okviru tega področja, ki morajo biti opredeljene in so obvezni del vsakoletnega poslovnega načrta izvajalca javne službe.

Ker gre pri izvajanju nalog javne službe za ohranjanje pasme lipicanskih konj v okviru matične kobilarne, ohranjanje kulturne dediščine državnega pomena in ozaveščanje širše populacije o pomenu spomeniškega območja državnega pomena, je opredeljeno, da so te naloge v javnem interesu, saj so v neposredni povezavi z enim izmed najbolj prepoznanih simbolov Slovenije.

V neposredni povezavi z javno službo se izvajajo tudi določene pridobitne dejavnosti, ki dodatno valorizirajo rezultate javne službe. Njihovo izvajanje je pomembno tako z vidika prezentacije Kobilarne Lipica širši javnosti, kakor tudi plemenitenja javne službe preko produktov, s katerimi se generirajo dodatni prihodki. Glede na izsledke preteklega poslovanja javnega zavoda je možno zaključiti, da bo obseg dejavnosti iz tega naslova manjši kot 20% celotnega obsega poslovanja, ki ga bo izvajal koncesionar (obseg poslovanja vezanega na naloge javne službe obsega več kot 80% celotnega poslovanja).

k 43. členu

Člen opredeljuje pridobitne dejavnosti, ki se izvajajo v Kobilarni Lipica. Pridobitne dejavnosti se na območju Kobilarne Lipica izvajajo že več kot 50 let in so logična nadgradnja primarni dejavnosti in odziv na želje in pričakovanja obiskovalcev in turistov. Z izvajanjem pridobitnih dejavnosti se dodatno plemeniti primarna dejavnost in celovito zaokroža ponudba Kobilarne Lipica. Cilj je, da se v Kobilarni Lipica izvajajo tiste pridobitne dejavnosti, ki se ustrežno dopolnjujejo s primarno dejavnostjo in bodo omogočale, da postane Kobilama Lipica poleg matične kobilarne z visokimi standardi za rejo, vzrejo in šolanje lipicanskih

konj in državnega spomenika, tudi svetovno znana turistična destinacija s statusom, ki si ga zasluži. Pomembno je, da se vse dejavnosti oz. naloge izvajajo v sožitju ter da novi produkti temeljijo predvsem na primarni dejavnosti in značilnostih območja.

VIII. KONCESIJA

k 44. členu

Zakon predvideva, da se za izvajanje nalog javne službe podeli koncesija in sicer neposredno z odločbo brez izvedbe postopka. Tovrsten postopek podelitve je možen, saj je za namene izvajanja javne službe ustanovljena posebna družba, ki jo ustanovi Holding Kobilarna Lipica d.o.o..

Koncesija se podeli za obdobje 25 let in ni prenosljiva.

k 45. člen

Postopek podelitve z neposredno pogodbo je možen v kolikor so ob takšni podelitvi (in-house) vzajemno izpolnjeni naslednji pogoji:

- ves čas trajanja koncesijske pogodbe zagotavljati, da najmanj 80 % njenega skupnega povprečnega prometa v treh zaporednih letih izhaja iz dejavnosti za izpolnitev nalog iz prvega odstavka 43. člena tega zakona;
- družba ali družbeniki ne smejo skleniti pravnega posla, ki bi omogočal fizičnim osebam ali pravnim osebam, da pridobijo poslovni delež v družbi (posojilne pogodbe z možnostjo konverzije terjatve v poslovni delež, pogodbe o opciji za nakup poslovnega deleža, in podobno);
- v ustanovnem aktu oziroma družbeni pogodbi mora biti zagotovljeno, da družbenik oziroma družbeniki odločilno vplivajo na pomembne odločitve družbe;
- družba je naročnik po predpisih o javnem naročanju.

k 46. členu

Predmet koncesije so naloge javne službe, katerih izvajanje je v javnem interesu.

k 47. členu

Podrobnosti glede koncesijskega razmerja se uredijo v koncesijski pogodbi, ki jo skleneta Republika Slovenija kot koncedent oz. v njenem imenu ministrstvo, pristojno za turizem in družba Kobilarna Lipica d.o.o. kot koncesionar. Ta člen opredeljuje tudi minimalen obseg vprašanj, ki se razrešujejo v okviru koncesijske pogodbe.

k 48. členu

Plačilo za izvajanje nalog javne službe se vrši v obliki nadomestila za izvajanje javne službe in sicer kot plačilo za opravljene storitve. Višina nadomestila ne sme preseči zneska, potrebnega za kritje finančnega neto učinka na stroške in prihodke, nastale zaradi izpolnjevanja obveznosti izvajanja javne službe. V okviru tega člena je predstavljena osnovna metodologija za izračun nadomestila, med tem ko se podrobna metodologija za izračun stroškov posameznih storitev opredeli v koncesijski pogodbi.

Z namenom uskladitve plana stroškov izvajanja nalog javne službe s proračunom za posamezno proračunsko leto, koncesionar pripravi letni poslovni načrt, ki ga posreduje v soglasje ministrstvu, pristojnem za turizem.

Glede na dejstvo, da koncesionar poleg nalog javne službe izvaja tudi pridobitne dejavnosti povezane z javno službo, mora zaradi transparentnosti voditi ločeno računovodstvo. Ta člen opredeljuje tudi minimalne pogoje ločenega računovodstva.

k 49. členu

Ta člen opredeljuje situacije ko preneha koncesijsko razmerje in sicer se to zgodi ko preneha koncesijska pogodba, preneha koncesionar, gre koncesionar v stečaj ali se mu odvzeme koncesija. Podrobneje so opredeljeni tudi razlogi, ki lahko privedejo do odvzema koncesije z odločbo.

k 50. členu

Koncesijska pogodba ima omejen rok veljavnosti in lahko preneha po poteku časa, za katerega je bila sklenjena, ali če jo odpove oz. odstopi katera izmed pogodbenih strank ali s sporazumno razvezo. Razlogi in pogoji za odpoved od koncesijske pogodbe se opredelijo v sami pogodbi.

k 51. členu

Z namenom definiranja postopkov za primer, da pride do prenehanje koncesijskega razmerja zaradi izjemnih okoliščin (zaradi prenehanja oziroma stečaja koncesionarja, odvzema koncesije, prenehanja veljavnosti koncesijske pogodbe zaradi odpovedi oziroma sporazumne razveze ali da ne pride do podpisa koncesijske pogodbe), je določeno da se takrat izbere koncesionarja v skladu z zakonom, ki opredeljuje podeljevanje koncesij.

IX. NADZOR IN KAZENSKE DOLOČBE

k 52. členu

Glede na dejstvo, da bo izvajanje javne službe financirano iz proračuna, je potrebno izvajati tudi ustrezen nadzor nad izvajanjem letnega načrta izvajanja javne službe. Ta nadzor bo izvajalo ministrstvo, pristojno za turizem v sodelovanju z ministrstvom pristojnim za živinorejo in ministrstvom pristojnim za kulturo. Pristojnost za opravljanje revizij pravilnosti in smotnosti poslovanja koncesionarja je preneseno na Računsko sodišče Republike Slovenije.

k 53. členu

Ta člen določa, da je nadzor določb vezanih na izvajanje varstva spomeniškega območja v pristojnosti inšpektorata, ki pristojen za kulturno dediščino, med tem ko izvajanje rejskega programa nadzira inšpektorat, pristojen za živinorejo.

k 54. členu

Člen določa višino kazni za pravne osebe za odstopanja od varstvenega režima iz 13. člena tega zakona, za odgovorne osebe pravne osebe, ki je storila ta prekršek in za fizične osebe za odstopanja od varstvenega režima iz 13. člena tega zakona.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

k 55. členu

Glede na dejstvo, da se z zakonom določa neposredno status kulturnega spomenika na posameznih nepremičninah, je potrebno na teh nepremičninah izvesti tudi ustrezno zaznambo v zemljiški knjigi, kar izvede pristojno sodišče po uradni dolžnosti.

k 56. členu

Določen je šestmesečni rok za preoblikovanja Javnega zavoda Kobilarna Lipica v Holding Kobilarna Lipica d.o.o.. Holding mora nato najkasneje v roku treh mesecev od preoblikovanja ustanoviti odvisno družbo Kobilarna Lipica d.o.o., ki bo zadolžena za izvajanje nalog javne službe.

Z namenom zagotovitve nemotenega izvajanja nalog javne službe se družbo Holding Kobilarna Lipica d.o.o. začasno pooblasti za izvajanje teh nalog in sicer do dne ko se za izvajanje teh nalog podeli koncesija Kobilarni Lipica d.o.o..

k 57. členu

Člen določa, da z dnem preoblikovanja preneha mandat obstoječim organom javnega zavoda, razen direktorju, ki nadaljuje delo kot direktor družbe Holding Kobilarna Lipica d.o.o., ki je univerzalni pravni naslednik javnega zavoda in sicer do izteka mandata. Navedeno določilo omogoča nemoten prehod iz javnega zavoda v družbo in nemoteno poslovanje in izvajanje aktivnosti.

k 58. členu

Določilo opredeljuje osnovne formalne pogoje, ki bodo omogočali prehod iz javnega zavoda v družbo tudi s knjigovodsko-računovodskega vidika.

k 59. členu

Člen opredeljuje vpliv preoblikovanja javnega zavoda v družbo z vidika pravnega nasledstva in sicer tako z vidika veljavnih pogodb kot vidika zaposlenih. Veljavne pogodbe javnega zavoda se prenesejo na problikovano družbo. V skladu z delovnopravno zakonodajo zaposleni ohranjajo pogodbene in druge pravice in obveznosti tudi v družbi Holding Kobilarna Lipica d.o.o., kot univerzalni pravni naslednici.

k 60. členu

Določen je 6 mesečni rok, v katerem mora ministrstvo pristojno za živinorejo sprejeti pravilnik, ki določa pogoje in normative reje in vzreje konj lipicancev.

k 61. členu

S tem členom je postavljen 6 mesečni rok od ustanovitve, v katerem mora družba Holding Kobilarna Lipica d.o.o. pripraviti in posredovati v potrditev Vladi RS Načrt upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica za obdobje petih let.

k 62. členu

S tem členom je določeno prenehanje veljavnosti obstoječega zakona o Kobilarni Lipica in Uredbe o razmejitvi premoženja na zavarovanem območju Kobilarne Lipica (Uradni list RS, št. 58/14).

k 63. členu

Določen je rok za uveljavitev zakona.